

ŽALOSTNA USODA KITAJA IN KOREJE.

BILA JE FORMALNO PROGLAŠENA V SOBOTO.

Zdi se, da na preostane drugega, kot da senat oporabi pogodbi.

Washington, D. C. (Fed. Press. Laurence Todd.) — Usoda Kitaja je bila formalno naznanjena v soboto na izredni optimistični plenarni konferenci sedaj, z njo je pa tudi zapečaten usoda Koreje. Nevedoma so delegatje, ki so vstali drug za drugim in odrekli suvereniteto kitajskemu ljudstvu in ki so ploskali predlogu za štirinajst pakt, po katerem se obdrži britska, francoska, japonska in ameriška posest v Pacifiku, naznanili svetu, da je konferenca v najvažnejšem ponesrečila. Kajti pristigli so zadnji nit zaupanja orientalskih ljudstev v priateljstvo ameriške vlade. Imperijalizem je ponovil svojo versailsko predstavo.

Zdaj se zdi, da ne preostane drugega, kot da senat nasprotuje sprejemu pogodbe "Kokovih otokov", kot je bil še označen sporazum štirih sil. Ljudstva na vzhodu so gradila na ameriško pomoč, da se osvobodijo japonskih in britskih izkoriščevalcev. Konferenca se je odstranila od svojega programa, da se izdela pogodba, po kateri bi Japonci izjavili, da so prisilili Američane in Francoze, da se pridružijo anglo-japonski alianci, ki se nanaša na otoke v Pacifiku, ampak je prisilila kitajske delegatje, da so pristali na tri izjave, ki pomenijo, da je Kitajska varovana vesele.

Mesto X. Hena v ligini pravil, po katerem morajo Združene države pomagati v vojni sluznim osvobodilcem, imamo člen II. v novi pogodbi.

"Če so imenovane pravice ugrožane po agresivni akciji katere druge sile, tedaj prizadete stranke stopijo odprto in polno v zvezo med seboj, da se sporazume med sabo z ozirom na najbolj uspešna sredstva, katerih se poslužijo skupaj ali posamezno, da so kos izrednemu položaju."

Ravno tako kot v Parizu, ko je hotel predsednik Wilson podati pojasnila, pravi tudi senator Lodge: "Nikjer ni določbe, ki govori o uporabi sile, da se izvedejo točke v pogodbi in nikjer ni opaziti vojaške ali mornariške sankcije v ozadju ali pod odejo tega načrta in direktnih določb."

Borah in drugi v senatu bodo vprašali skoraj zanesljivo, če pogodba za posvetovanje obrambnih sredstev pomeni kaj drugega kot silo.

"To je poizkus", nadaljuje senator Lodge, da se odstranijo vojni vzroki na prostornem prostoru zemeljskega obla, da drug drugemu zaupajo in da imajo narodi, ki podpišejo pogodbo, politene namene, da rešijo vse difference potom diplomacije v skupnem vpoštevanju in sporazumu. "On se oprostuje zaradi fakta, da bodo pacifični otoki prihodnji vojni vzroki, toda obenem spominja javnost, da lahko skoraj vsak otok v Pacifiku povzroči mednarodno ubijanje."

Seveda Združene države ne bodo kar zdajle podpisale pogodbe. Naj se ni dosežen sporazum s Japonci zaradi otoka Yapa in takozvanih mandatnih otokov, ki so po versailski pogodbi bili deljeni Japoncem, ravno tako niso se dovršile sporazum z Britanijo glede britskih mandatnih otokov od ravni. Senat še pi govori, pa tudi dežela še ni sprejela. Ali senator Lodge je v svojem konferenčnem govoru, ko je ponovil pesem v prozi o "sija ju romantike", ki se razliva prek teh koralnih otokov v daljnem morju, pripomni trde: "Z eno besedo, veliko materialno vrednost imajo, večinoma so nerazviti, in kjer postoje take razmere, tedaj so bile človeške želje v nasprotju z željami drugih ljudi."

ROCKEFELLERJEVCI SE VESELE LIBERALNE ZMAGE.

ZA DELAVCE IN FARMARJE JE VESENO, ČE SO LIBERALCI ALI KONZERVATIVCI V SEDLU.

Farmarska delavska stranka je zdaj največja opozicijska stranka.

Washington, D. C. — Volitve v kanadski parlament so končane in tudi dognano je, kdo je zmagal. Konservativci so imeli v prejšnjem parlamentu 125 sedežev, zdaj se bodo pa morali zadovoljiti s samo dva in petdeset, da prihajajo drugi časi, kajti večino imajo zdaj liberalci. Izvoljenih je bilo 120 liberalnih poslancev.

Rockefellerjevi interesi se silno vesele te zmage, ker bo Makenzie King, bivši Rockefellerjev ekspert, postal ministrski predsednik. Iz tega sledi, da bo glavna Standard Oil kompanije, vložena v Alberti, boljše uvaževana, kot je bila ob času konzervativnega režima. Fis Lomer Guion, Kingov prvi svetovalec in aktualni politični mojster, zastopa montrealso banko in interese kanadske pacifične železnice. Padec ministrskega predsednika Meighona ne pomeni nič drugega, kot da so železniki in bančni interesi in katoliški delavcem sovražna hierarhija odtegnili svojo politično podporo konzervativcem in jo prenesli na drugo stranko.

Farmarska-delavska stranka, dasi še mlada, je priborila dva in šestdeset mandatov. Stranka postane torej najmočnejša opozicijska stranka, kajti konservativci imajo deset mandatov manj kot ona.

Največ kandidatov farmarske delavske stranke je bilo izvoljenih v Alberti, Saskatchewanu in Manitobi. Iz teh treh provinc pride šest in trideset poslancev v parlament, ki bodo zastopali delavce in farmarje.

Izd volitev se lahko takole rešira. Zmagala je stranka, ki odprto zastopa kapitalizem, a obenem je prišla v parlament močna opozicija, ki bo zastopala ljudske koristi. V prejšnjem parlamentu je imela farmarska delavska stranka le štirinajst poslancev. Zdaj bo imela več kot štirikrat toliko zastopnikov v parlamentu. In ta resnica kali kljub liberalni zmagi veselje Rockefellerjevim interesom.

kot govori zgodovina, povzročitelja vojne."

Zagovorniki Kitaja in kitajski dijaki in nacionalistični navdušenci, ki so vplivali na kitajске zastopnike, naj odnehajo od zahtev kitajskega ljudstva, so pobiti in razočarani zaradi razkazovanja brutalne sile v razgaljenem konferenčnem namenu. Skozi deset let, ako bo pogodba sprejeta, bodo štirje vojaške sile — zunaj Rusije — imele enake cilje v Pacifiku in se ne bodo odnehale napram kritikom zaradi njih posesti.

Res je, da je tajnik Hughes izjavil upanje, da se mogoče skliče še ena konferenca, katere se udeležijo tukaj zastopane sile in drugi narodi in na kateri se bo bolj na široko razpravljalo o bodočnosti Kitajske in daljnovežnega problema. Mr. See, pekingski delegat, je ponovil to upanje in dodal, da Kitajska želi, da ji garantira mir vsi narodi. Pozdravil je, da se tujezemski komisiji dovoli da študirata razmere v Kitaju, da se tako stopnjevanje odpravijo tujezemski privilegiji v Kitaju in da se te pravice podvržejo kitajskim zakonom in sodiščem.

Toda prisiljeno navdušenje, nezaupno veselje je bilo pravilno vtisnjeno dejanjem glavnih igralcev pri farsi. Kitajska nima več iluzij.

ŽENE RUDARJEV PREGNALE STAVKOKAZE.

SERIF GROZI Z VOJASKIMI ČETAMI.

Armada 3000 žensk ustavišla železniške voze v zaprta rudnik v Kansasu.

Pittsburgh, Kans., 13. dec. — Bojevitve žene rudarjev so bile danes zjutraj zopet na pohodu in pregnale stavkokaze od treh rudnikov, ki so lastnina Central Coal & Coke kompanije. Bili so tudi boji med ženskami in stavkokazi in nekaj oseb je bilo ranjenih.

Pittsburg, Kans. — Četa stavkokazov se je morala zadnji ponedeljek neslavno umakniti izpred premogovnika št. 17 Jackson & Walker kompanije v tukajšnjem okolišču, ko so žene hoere, sedro in druge sorodnice stavkajočih rudarjev zasedle železniški tir in bližnja pota. Okrog 3000 žensk je bilo zbranih v bližini rova, ko so se ob običajni jutranji uri bližali stavkokazi, namenjeni na delo.

Žene so potegnile čez cesto veliko ameriško zastavo in klicale stavkokaze, da naj pohodijo zastavo, če imajo korajžo. Drugi oddelki žensk so se postavili na železniške tire in ustavili vlake z odprtimi vozovi, v katerih so se vozili stavkokazi k premogovniku. Vozovi so nekaj časa stali na tiru in potem so stavkokazi poskakali na tla in urno odnesli pete.

Ko je bil šerif Gould obveščen kaj se godi, je naglo zbral nekaj pomožnih šerifov in odhitel na lice mesta, da užuga žene. Opravi ni nič. Srdite žene so obkolile njegovo četico in kričale v raznih jezikih toliko časa, da je tudi on odnesel pete. Ko so žene prepročile delo v rudniku so se obrnile in med prepevanjem odšle domov.

Med njimi ni bilo nobenega moškega in očitno so bile ženske brez voditeljev. Voditelji rudarjev izjavljajo, da organizacija nima nič opraviti s to rečjo.

Serif je pozneje zagrozil, da bo izposloval od gubernorja vojaške čete, ako bde žene ponovile svojo akcijo.

Pittsburg, Kans. — (Art Shields, Federated Press.) — V nedeljo je bil velik shod stavkajočih rudarjev Mineralu, okraj Cherokee. Unijska dvorana je bila polna. Med drugimi sta govorila tudi William Orr in Guy Young, zastopnika rudarske organizacije v Illinoisu, ki sta obljubila, da bo njihova organizacija podpirala kanadske rudarje do skrajnosti v njihovem boju proti zakonu industrijskega sodišča.

"Illinoiski rudarji vam bodo dajali fižol in slanino toliko časa dokler ste v stavki brez ozira kaj stori John Lewis," je rekel Young. "Mi se ne zmerimo za njegovo odredbo proti našemu izrednemu asamentu dolar na mesec, katerega smo si naložili, da pomagamo vam in vašim ženam v boju za svobodo. Vaš boj je tudi naš boj. Ako zakon za industrijsko sužnost zmaga v Kansasu, nas illinoiska legislatura hitro uklene v enak zakon. Zato se vsi zanimamo za vaš boj."

Orr je obkolil predsednika Lewisa, da dela z roko v roki z rudniškimi baroni in gubernorjem Allenom v Kansasu za potlačeno stavke 9000 rudarjev, katere traja že dva meseca proti zaporni obsodi Alexandra Howata in Aug Dorehija, ki nista hotela podpisati porokstva, da ne bosta več puzivala rudarjev na štrajk.

"Toda 90.000 rudarjev v Illinoisu je hrbenica organizacije United Mine Workers of Americi," je nadaljeval, "in ta hrbenica je dovolj močna, da lahko pomaga kanadskim rudarjem ne oziroma se na eksekutivo in njeno izobčevanje."

Orr in Young imata vsak večer shode v okolišču kanadske okrožne organizacije št. 14 in popoldne izvrše shodi na prostem. Začasni

ANGLEŠKI KRONPRINC BOJKOTIRAN V INDIJI.

VELIKA KRIZA PRIHAJA Z NOVIM LETOM.

Mesto Allahabad, ki šteje 175.000 prebivalcev, ga je sprejelo z grobno tišino.

London, 13. dec. — Prince Wales, angleški prestolonaslednik, ki obiskuje svoje bodoče podanike v Indiji, je bil v mestu Allahabadu dočela bojkotiran od domačinov. Indijci, zvesti svojemu voditelju Mahatma Ghandiju, so proglasili dan žalovanja, ko je došel princ v mesto, in ostali so mirno v svojih stanovanjih. Izgredov ni bilo; najlepši mir je vladal na ulicah, kajti bile so prazne in v mestu, ki šteje 175.000 prebivalcev, je bila prava grobna tišina, ko se je pripeljal princ Wales.

Britski oblastniki v Allahabadu so bili zeleni jeze. Spravili so skupaj vojaške čete in policijo, okinjali poslopja z zastavami in patrijotičnimi napismi, toda zastave in napisi so bili mrtvi — indijskega ljudstva ni bilo nikjer — princ je sprejelo le par tisoč Evropejcev. Wales se je mudil le nekaj ur v Allahabadu. Poparjen se je odpeljal v Benares.

Medtem pa prihajajo brzjavke iz Indije, ki pripovedujejo o gonji in aretacijah revolucionarjev. Tisoče Indijcev je bilo vrženih v ječe v Allahabadu, Delhiju, Rangun, Kalkuti in Mandalaju. Pri Kalkuti v južni Indiji je angleški polk, sestojec iz hinluških Gurkov, porazil četo Moplahov; 83 Moplahov je bilo ubitih in 15 ujetih. Na britski strani je bil ranjen eden Gurk.

Kalkuta, Indija, 12. dec. — Val nepokoja se razširja po vsej Indiji od Kilberškega prelaza do malabarkega obrežja. Indija še ni videla take nezadovoljnosti in nemirov v svoji preteklosti. Zdi se, da je sedanja vstaja objela vse indijske kaste in podkaste, vse vere in sekte in vse rodove, ki se drugače sovražijo med seboj. Val revolte gre dalje in dalje kakor je šel v Rusiji leta 1917.

Med priprostim ljudstvi se razširja vest od bivaljšca do bivaljšca, da angleški "sahib" (gospodar) kmalu odide in "raja" (hlapeci) bo svobodna. Vseindijski voditelj Ghandi je razglasil, da prihodnji 1. januarji je začetek "svaraja" (samovlade). Angleži se boje tega dne in mrzlično dovažajo čete in strelivo ter mobilizirajo domačine tistih rodov, ki še ne razumejo rebelnega gibanja in sovražijo sosednje rodove; britska propaganda verskega fanatizma med Hinduji in mohamedanci je na delu z vsemi silami.

Kljub temu so Angleži v strahu. Nekateri rodovi komaj čakajo dočlenega dneva, in če ne pride obljubljena svoboda ob določen uri, izgube potrpežljivost in dvignejo se na svojo pest kakor Moplahi v zadnjem avgustu. Radikalni Bengali delajo Britom največ skrbi.

čihor, katerega je imenoval Lewis, se ne upa na dan, ker ve, da mu je večina rudarjev nasprotna. Vrhutega imajo Lewisovi "odborniki" vezane roke valed sodnijske prepovedi, katere jim brani agitirati in pobirati mesečne prispevke od rudarjev. Sodijsko prepovedi, ki je zdaj še samo začasna, je izdal sodnik Drew v Kansas Cityju na prošnjo izobčenih odbornikov.

Medtem se razdeljujejo živila, ki prihajajo od rudarjev v Illinoisu. Zadnja pošiljatev v vrednosti \$64.000 je že dospela; vseh živil je bilo do zdaj poslanih v vrednosti \$200.000. Zalogo zimskih obelk pridejo vsak čas Oscar Ameringer, urednik "Oklahoma Leaderja", ki je pravkar končal svojo govorniško turo v Kansasu; je zdaj na kampanji za nabiranje obelke v Chicagu, Milwaukeeju in drugih srednjepazadnih mestih.

NOV NAVAL NA AMERIŠKE MILJARDE PRIHAJA.

ZOPET BODO STRAŠILI Z BOLJŠEVIZMOM.

Evropski kapitalisti, na robu bankrota, pridejo z veliko vrečo, ki nima dna.

Pariz, 13. dec. — Evropske vlade, okorajšene vsled valov historičnega optimizma, ki je zdaj zavladal v Parizu, Londonu, Rimu in drugih glavnih mestih radi rojstva pacifične entente na washingtonski konferenci, se pripravljajo na nov naval na ameriške dolarje.

Iz Londona poročajo, da je Lloyd George zelo vesel zaključkov v Washingtonu; on čuti, da je angleška diplomacija zopet potegnila Američane, ki so podpisali četvrti pakt. Britski diplomatje vidijo v tem paktu začetek drugih paktov z Ameriko. Največje upanje je zdaj ekonomski pakt na temelju katerega bo stris Sam postal nekaj boter vsemu svetu.

Lloyd George seveda ne bo direktno predlagal ničesar. Njegov načrt je, da izmanevira Ameriko v položaj, ko ameriška vlada sama ponudi to, kar želi Evropa.

Ko bo Amerika v položaju omrežja, iz katerega se več ne izmota, tedaj bodo predvsem angleški in francoski imperialisti uljudno namignili stricu Samu, da Združene države morajo vzeti nemške reparacijske bonde kot plačilo vojnih posojil, ako jih ne vzamejo, tedaj skrahira vsa Evropa in Amerika ne dobi nič centa. Obenem bo znova nastikana strašna pošast boljševizma, ki pogoltno bahkotalno Evropo in uniči trge ameriških kapitalistov, ako pravčasno ne pomagajo in "rešijo" Evropo.

Poleg strahov bodo tudi lepe vade. Ameriško blago dobi bogate trge v Evropi pod pogojem, če Amerika da Nemčiji velikaškos posojilo in ji pomaga s tem izkoriščati Rusijo. Nemčija bo potem lahko plačala odškodnino — in vse bo dobro.

V služaju, da se ameriška vlada obotavlja stopiti v ekonomsko alijanco, tedaj pride začenšen bojkot ameriškega blaga, ki ima prepricati Ameriko, da enostavno mora pomagati pri gospodarskem vpostavljenju Evrope, če nečeme imeti industrijalne stagnacije in brezposelnosti doma. Deloma se ta bojkot še vrši in na stotine tovarn počiva vsled pomanjkanja sirovin, katere je mogoče dobiti samo iz Amerike.

Lloyd George ve, da bo Evropa kmalu prisiljena poplavitvi Ameriko z naročili, zato pa hoče prej privezati Združene države na evropske finance. Iz tega razloga se vrši propaganda za mednarodno ekonomsko konferenco.

Čilski in peruvanski čete v spopadu.

Santiago, Chile, 12. dec. — Iz Arice javljajo, da so se spopadle chilski in peruvanski čete na meji obke republik. Po kratkem streljanju so se Peruvanci umaknili. Čilska posadka je bila takoj pojačana in zdaj patroljira izkuševalne naprave ob meji, katere so Peruvanci že dvakrat demolirali. Čile je včeraj povabila Peruvijo na konferenco, ki naj aranžira plebiscit v spornima provincama Tacona in Arica.

Ogrska odobrila mir s Ameriko. Budapešta, 12. dec. — Ogrska narodna skupščina je danes soglasno ratificirala mirovno pogodbo z Združenimi državami.

Umetnik Kreiser avstrijski poslanik v Ameriki?

London, 13. dec. — "Daily Mail" je prejela vest, da je Fritz Kreiser, svetovno znani violinist, dobil ponudbo poslanika republike Avstrije za Združene države. Njegova žena je Američanka.

SENATOR BORAH PROTI NOVI POGODBI.

V POGODBI VIDI NOVO VOJAŠKO ALIJANCO.

Po njegovem mnenju ni konferenca nič storila za dosego pravega razoroženja.

Washington, D. C. — Priprave, da se podpisne formalno nov sporazum štirih velesil v državnem departmentu v torek, so bile v teku v ponedeljek.

Po nasvetu tajnika Hughesa predloži predsednik Harding sporazum takoj senatu v potrdilo. Administracija upa, da bo opozicija proti sporazumu majhna, da jo bo vodilo samo pa senatorjev. Mogoče se zgodi tudi narobe.

Senator Borah je ostal zvest svojem stališču. On noče ničesar slišati o kakšni alijanci s drugimi velesilami, dokler ne odlože orožja.

Nič čudnega ni, da zdaj senator Poindexter zagovarja pogodbo, dasi je bil v opoziciji proti ligi narodov. Poindexter ni progresivec in bil je proti ligi narodov, ker je bila takrat druga stranka v administraciji. Z Borahom je drugače. On vodi načelni boj proti vsaki alijanci s tujimi silami, ki ne garantirajo miru.

Senator Borah je tudi zdaj kritiziral novi sporazum. Povdarjal je, da ni drugega kot vojaška in mornariška alijanca. Izjavil je, da konferenca ni izvršila nič, da se izvrši prava razorožitev. Po njegovem mnenju je odločila, da naj gredo take bojne ladje med staro in obrabljeno šaro, ki so še mlajše. Ravno tako ni konferenca nič podelila, da se odpravi orožje, ki bo služilo v bodoči vojni. Ona pravi, da je člen II. v novem sporazumu enak členu X. v pravilni lige narodov. Izjavil je, da morajo po tem sporazumu Združene države pomagati Japonci ali Veliki Britaniji, ako so napadene njih posesti v Pacifiku.

Senator Poindexter se je poslužil gladkega diplomatskega jezika, kajti trdil je, da ni zapisano, da morajo Združene države v vojno. Pri tem je citiral besede iz pogodbe, ki pravijo, da bomo izvršili, "kar bosta človeštvo in spodobnost zahtevali od nas."

Senator Robinson iz Arkansasa je povdarjal, da so v členu II. nove pogodbe bolj ostre določbe kot v X. členu ligine pogodbe. Senator Stanley iz Kentuckija je dejal, da nima novi sporazum drugega namena kot okljeti staro ravnovesje sil.

Senator Reed iz Missourija je rekel, da sta Japonska in Britanija razdelili otoke južno in severno od ravni na Daljnem vzhodu. "Zapleteni homo v vojno, kakor hitro bo eden teh otokov napaden," je menil senator Reed.

Poindexter je seveda zapikal, da imajo Združene države kakšno obilgacijo.

Irska konfuzija.

London, 13. dec. — Iz Dublina javljajo, da se tam vrši konferenca cerkvenih dostojanstvenikov, ki nameravajo organizirati veliko kampanjo za ratificiranje mirovne pogodbe v sinfajnovskem parlamentu. Iz Rima je prišla vest, da papež želi sprejem pogodbe z Anglijo.

Jutri (sreda) se odprti parlament v Londonu in Dublinu s namenom, da se odobri mirovna pogodba. Lloyd George bo vodil boj za ratifikacijo pogodbe v angleškem parlamentu, Arthur Griffith pa v irskem. Kakor poročajo iz Dublina, ima Eamon de Valera, nasprotnik pogodbe, vedno več pristašev.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Če se ne bo drugače, bo v Chicago in okolici: V četrti jasnno. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 39, najnižja 35. Sonce izide ob 7:10, zaide ob 4:19.

Priseljevanje iz Jugoslavije ustavljeno.

Letna kvota za Jugoslavijo izčrpana.

New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Pred par dnevi smo naznanili, da se jugoslavanska letna kvota glede dovoljenja priseljavanja za fiskalno leto 1921-1922 (od 1. julija 1921 do 30. junija 1922) blizu koncu. Po poročilu generalnega komisarja za priseljevanje je dne 1. novembra od letne kvote 6,405 preostajalo le 1,121 kot število jugoslavanskih priseljencev, ki so mogli še priti v Združene države do konca prihodnjega junija.

To število priseljencev je že prišlo tekom prve polovice novembra in z dnem 15. novembra je bila vsa letna kvota za Jugoslavijo popolnoma izčrpana.

To pomenja, da od sedaj naprej do konca junija prihodnjega leta noben priseljenec iz Jugoslavije ne more več priti v Združene države. Priseljavanje iz Jugoslavije je zaenkrat popolnoma ustavljeno. Zakon je v tem pogledu jako strog in naj si nihče ne domišlja, da se mu bo vendarle posrečilo potem protekcije ali na kak drug način vleteti v Združene države. Vsak priseljenec bo brez drugega povrnjen nazaj z istim parnikom, s katerim je prišel.

Pri določevanju, iz katere države kdo prihaja, je odločilno rojstvo, ne državljanstvo. Izključeni so torej vsi priseljenci, rojeni v mejah današnje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Oni stanovaleci Jugoslavije, ki so bili rojeni drugje, morajo še priti, v kolikor ni bila še izčrpana kvota one države, v mejah katere so se rodili. Isto velja glede Jugoslovancev, stanujočih izven mej Jugoslavije.

Stanje drugih držav.

Razen za Jugoslavijo je bila letna kvota že izčrpana tudi za sledeče države: Grško. Špansko. Palestino. Turčijo. Sirijo in Smirno. Kar se tiče kvote drugih držav, da navedemo le nekatere, je preostanek letne kvote znašal dne 9. novembra: Avstrija 5,556; Albanija, 104; Bulgarska, 78; Čehoslovakija, 4,672; Nemčija, 60,944; Ogrska, 1,136; Italija, 13,948. Glede te poslednje računa se na podlagi dosedanjega priseljavanja, da bo izčrpana svojo letno kvoto tekom dveh mesecev.

Kdo more še priti iz Jugoslavije?

Razume se samoobsebi, da morajo priti v Združene države oni ljudje, rojeni v Jugoslaviji, ki so dosegli ameriško državljanstvo; nadalje njihove žene in otroci pod osemnajstim letom.

Glede otrok moramo pripomniti, da po ameriškem zakonu otroci naturaliziranega državljanu postanejo šele tedaj pravovelnjavni ameriški državljani, ako tekom svoje nedoletnosti pristopijo na ameriška tla. Otrok naturaliziranega državljanu se radi tega smatra le kot morebiten ameriški državljani in postane ameriški državljani že s tem, da pride v Združene države, predno je postal 18 let star. Radi tega morajo še vedno priti otroci naturaliziranega ameriškega državljanu pod 18. letom, ne pa starejši otroci.

Razen teh morejo še priti v Združene države tudi po izčrpanju letne kvote:

1. Vladni uradniki (na pr. poslaniki in konzuli), njihove družine, pomočniki, služabniki in uradniki.

2. Inozemci, ki nameravajo potovati brez presledka skozi teritorij Združenih držav v drugo državo.

3. Inozemci, katerim je bil že dovoljen vstop v Združene države, ako kasneje potujejo iz enega dela Združenih držav v drugega skozi sosedno inozemsko ozemlje (na pr. skozi Kanado ali v parnikom iz New Yorka v San Francisco); to potovanje pa ne sme trajati več 60 dni.

4. Inozemci, ki prihajajo v Združene države le na obisk bodi radi zabave ali radi začasne oprave. Ta obisk sme kvečjemu trajati šest mesecev. Ako bi bil v vseh pet detektivov je se našlo da je detektivni opustil težko ranjenih, dva smrtno. Trije namen začasnega obiska in bi bilo imajo zlomljene noge. Medtem se pa O'Connor najbrž sh nastaniti v Združenih državah, bo naznanjen priseljeniškim oblastim za deportacijo.

5. Inozemci, ki so bili vsaj za eto dni pred prihodom v Združene države nastanjeni v Kanadi, Newfoundland, v republikah Čuba in Meksiko, v vseh deželah centralne in južne Amerike in sosedanjih otokih (otok ne sme biti dalje od ameriškega kontinenta kot so otoki Bermuda.)

6. Inozemci, ki se vračajo v Združene države po kratkem obisku v inozemstvu; ta obisk ne sme prekoračiti dobo šestih mesecev. Ta odstavek je posebne važnosti za one naše ljudi, ki — da si nimajo ameriških papirjev — hočejo obiskati stari kraj. Ako se oni vrnejo v Ameriko tekom šestih mesecev po odhodu, smejo svobodno priti. Posebnih dokazov za to ni treba, ker se priseljeniške oblasti prepričajo o resničnosti šestmesečne odsotnosti iz potniških seznamov odhajajočih parnikov. Inozemec v slučajih povratka ne sme pripeljati s seboj svoje novoporočene žene, le on sam ima pravico priti nazaj.

7. Inozemci, ki so po poklicu gledališki igralci, umetniki, peveci, bolničarke, duhovniki, vsenčistični profesorji ali osebe, ki spadajo k priznanemu znanstvenemu poklicu.

8. Hišni vslužbeni (na pr. dekle) ki so, bodisi v Združenih državah ali v inozemstvu, služili pri osebi, v katere spremstvu se nahajajo oziroma prihajajo k njej, ako prihajajo z namenom, da nadaljujejo to službo.

Razen gori navedenih slučajev, nobena oseba, rojena v Jugoslaviji ne more priti v Združene države do konca junija 1922.

New York. — Kljub temu, da je priseljavanje iz Jugoslavije ustavljeno, vendarle prihaja žali bog še vedno precej ljudi od tam. Njih usoda je jako žalostna, kajti morajo iti nazaj. Treba pripomniti, da nimajo po zakonu nikake pravice do povračila potnih stroškov; parobrodna društva imajo le dolžnost, da jih peljejo nazaj zastonj.

Vsi ti ljudje prihajajo h komu v Ameriko. Če niso bili dotičniki v Jugoslaviji dobro poučeni o strogosti sedanjega priseljeniškega zakona, kakaj pa jih niso njihovi prijatelji ali sorodniki v Ameriki opozorili na nevarnost, kateri se izpostavljajo? Že od kar je novi zakon o kvoti prišel v veljavo, smo začeli opozarjati občinstvo nanj. Nekateri pa menda mislijo, da ako je kdo dobil vizum ameriškega konzula in se mu dovoli vkrepati se v parnik, da mu je že s tem zagotovljen vstop. To ni res, kajti šele priseljeniške oblasti v Ameriki, t. j. ko je dotičnik prišel v ameriško luko, določajo, dali kdo sme ali ne sme priti.

Zaupati na slepo srečo ali da se bo za dotičnika napravila izjema, je več kot lahkomišljeno. Izredni slučaj, ko priseljeniške oblasti dovoljuje pristop čez kvoto, so tako redki, da ni treba niti računati na nje. Radi tega opozarjamo vse, ki se čakajo na prihod katere osebe iz Jugoslavije, naj takoj storijo vse potrebne korake, da se dotične osebe v Jugoslaviji kakor hitro mogoče opozorijo, naj se ne vkreajo in naj za sedaj ne pridejo v Ameriko.

Ponovno opozarjamo, da se zakon oзира le na rojstni kraj in ne na državljanstvo. Kdor je bil rojen drugje, še lahko pride, v kolikor ni bila še izčrpana kvota one zemlje, v mejah katere se je rodil.

Bodite torej previdni in ne ravajte lahkomišljeno, da ne pripravljate sebi in drugim bridko razočaranje, gorje in brezpotrebne stroške.

DVA DETEKTIVA TEŽKO RANJENA NA LOVU ZA O'CONNORJEM.

Chicago, Ill. — Tommy O'Connor, na smrt obsojeni morilec, ki bi imel biti obesen ta teden, a je pobegnil iz okrajne ječe v nedeljo, ima nove žrtve. V ponedeljek zvečer je dobil detektivski šef Hughes telefonično obvestilo iz Hartforda, Wis., da je tja dospel človek, ki je podoben O'Connoru. Šef je brž poslal pet detektivov z avtomobilom v omenjeno mesto. Detektivji so vozili kot blazni 60 milj na uro vledčesar se je avtomobil prekuenjl v gramo trajati šest mesecev. Ako bi bil v vseh pet detektivov je se našlo da je detektivni opustil težko ranjenih, dva smrtno. Trije namen začasnega obiska in bi bilo imajo zlomljene noge. Medtem se pa O'Connor najbrž sh nastaniti v Združenih državah, bo naznanjen priseljeniškim oblastim za deportacijo.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA.

Washington, D. C. — Napovedana plenarna seja se ni vrnila v torek valed gotovih zadržkov, ki so jih povzročili Japonci. Vrši se morda v soboto. V torek so zastopniki štirih veselih podpisali pogodbo pafične entente. Cela stvar se je izvršila zelo ceremonijalno. Hughes, Balfour in Kato nadaljujejo s tajnimi sejami, na katerih se pripravajo o točkah mornariškega programa.

OSEM OSEB ZGORELO.

Detroit, Mich. — Osem oseb je našlo smrt v ognju, ki je v noči med ponedeljkom in tokom uničil hišo dve in pol milje od Woodward Ave. Eksplozija petroleja je povzročila ogenj.

BANDITJE SO ODNESELI BOGAT PLEN.

Greenville, Ill. — Štirje banditje so se pripeljali na avtomobilu v Panamo in so oropali banko za \$25,000 do \$30,000. Roparji niso bili zadovoljni s tem bogatim plenom, ampak so oropali še sedem oseb v biljardnici tik banke. Po izvršenem ropu so se odpeljali proti vzhodu, da se je vse kadi lo za njimi.

Književne vesti.

Slovensko-Ameriški Koledar, izdalo in založilo Uredništvo "Glas Naroda", stane štirideset centov. Koledar je brošura in prinaša poleg slik različno gradivo. Vsebinska Koledarja je: Protidelaška spijonaža. — Lažljivost in neuspešnost splošne narodne prohibicije. — Aforizmi. — Opora javnega reda. — Povodenj v Pueblu. Iz spominov francoskega policista Claude. — Maščevanje usode. — Doživljaji v francoski legiji tujcev. — Kako bi izgledala bodoča svetovna vojna. — Dežela debelih žensk. — Najnovejša povest o Sherlock Holmesu. — Presenetljiva starost živali. — Priseljavanje. — Zakonski načrti o priseljavanju. — Po plesu. — Lavarji, kovin v starem veku.

KJE SE NAHAJA

Frank živi doma iz Krajnega Brda občina Krašna, pri Lukovici na Gorenjskem. Rojake uljudno prosim če kdo ve za njegov naslov, naj mi to naznani, za kar bom zelo hvaležen, ako bo pa sam čital ta oglas naj se mi prijavi na moj naslov: Joe Shum, 710 West 10th street, Johnston City, Ill. (Adv. Dec. 13-14)

IŠČEM ŽENSKO

za domača hišna dela pet oseb družina. Na starost se ne gleda. Plača po dogovoru, pridite na naslov: Fr. Blažun, 1807 So. 61st Court, Cicero, Ill. (Adv. Dec. 14-15-16)

ZAHVALA IN PRIPOROČILO.

Mr. Alois Skulj, Brooklyn, N. Y. Cenjeni: — Oprostite, ker sem Vas nadlegoval zaradi harmonike, ravno drugi dan ko sem Vam pisal, sem pa harmoniko sprejel; jaz sem nadvse zadovoljen z harmoniko, tako da mi boljše niste mogli nstrediti. Tony Vičič, Blaine, Ohio.

Za kuhanje piva doma

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas, kuhanje vedno le najboljše in najcenejše. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenice in raznih loncev, itd. Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje. Grocerijam, sladničaram in v prodajalne šolemine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

DOVOLJ ZAHVAL

je na razpolago, da je angleško-slovenski besednjak potreben pri učenju angleščine. Posebno dobrodošlo takim, ki že znajo nekaj angleško. Cena mu je 5 dolarjev. Naročite ga na naslov:

DR. F. J. KERN,

6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Glavni jeziki sveta. — Pol leta med divjaki. — Iz življenja kralja Petra. — Konec zakonske pokorščine. — Jugoslavanski kralj. — Zadeva Lopoviča. — Morilka otrok. — Raznoterosti. — Izprijen otrok. — Iz naravošlovja. — Strategija banditov po ulicah velenosti. — Staro kitajsko legendo o umetnikih.

Naroča se na 82 Corland St., New York.

Popravek. — V zadnji sredini številki Prosvete bi se moralo glasiiti naznanilo društva št. 59 SN-PJ, da je iz De Pue, Ill., in ne iz De Pue, Kans.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odraslih in pri otrocih. Če se začnemo, se razvija iz njegje komplikacija, ki se lahko navede na izgnane za zim posledicam prehlada z vzajem Severja's Cold and Grip Tablets (Severjevih Tableto) zoper prehlad in grip. Cena 50 centov. — Hitro odproči proti kašlju dobita, če vzameta

Severa's Cough Balsam

(Severjev Balzam zoper kašelj). Pomirjuje razdraženost, omehča izločevanje, ustavi kašelj, povzroča laglje dihanje in pomaga pri povrniti normalno stanje. Velja steklenice 50 centov, manjše 25c. Pri lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Začimbe, selišča in najraznovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča mgr. Knapp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR,

P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.

PREDNO NEGO POŠLJETE DENAR V JUGOSLAVIJO

pišite po naš cenik kateri je za vsacega Jugoslovana v Ameriki merodajen.

Za vloge plačamo po 4% obresti.

Šifkarte za vse črte.

EMIL KISS, bankir,
133 Second Avenue,
NEW YORK, N. Y.

CUNARD-ANCHOR

ANCHOR DONALDSON

Največja in najhitrejša parniki sveta. Izvrstna postrežba potnikom. Lokalni zastopnik je v vašem mestu ali blizu njega.

V Jugoslavijo, Ogrsko, Rumunsko in Bolgarijo, mimo Trsta, Reke ali Dubrovnika.

Preko Dubrovnika v Trst in Reko.

ITALIA. Jan. 5

Vožnja \$103—davek \$5.00.

Via Cherbourg & Southampton.

Carmania. Dec. 31

Saxonia. Jan. 21

VABILO NA VESELICO, Z MIKLAVŽEM in igro "MUTASTI MUZIKANT"

katero priredi

SLOV. DELAV. DOM NA MAXHOM, PA.,

dne 24. decembra, 1921, na Božični večer, točno ob 7 uri zvečer.

PROGRAM:

Ob sedmih do osmih je prosta zabava in ples, zatem pride igra "Mutasti Muzikant". Po igri zopet prosta zabava in ples kakor pol ure in nato pride Miklavž s svojimi dolgi sivo brado in na hrbtu prinese polno nabasani koš, raznovrstnih orehov, lešnikov in kdo ve kaj še vse drugega, po Miklavževi razdelitvi sledi zopet ples. Cenjeni rojaki in rojakinje najljubše se vas vabi k ti veselici. Stariši pripeljte otroke seboj, da se razvesela Miklavža in njegovih daril.

Vstopnina je 50c, ženske in otroci se prosti vstopnina.

Pridite vsi in se zabavajte z nami. Vabi Direktorji.

Velika Evropska vojna ki jo \$4.50 lahko vidite doma za svoto

Z našim patentiranim povečevalnim steklom (stereoscope) lahko vidite vso evropsko vojno, ki se je vršila skoli več let na Francoskem, Avstrijskem, Italiji, Rusiji, Srbiji, itd. v vseh deželah. Videli boste boje s ladjami in podmorskimi čolni na morju, boje s srakoplavi in spetili, uničeno polje, vasi, mesta in velike drogi krašnih svetovnih razsedov. Videli boste vse, ko naravno kot bi bili tam, navzdol s lastnimi očmi, vsi ti nagledi so bili vzeti v Evropi in si vam mogoče dobiti pravih slik nikjer drugje razen pri nas. Te slike vam ostanejo kot v spomin velike svetovne vojne. Sicer je to nekaj zabavnega za vaše prijatelje ko ste v družbi. Pazite se pred silovrednimi ponaredbami. Ta patentirani stroj, ki je zelo trpešno izdelan, sestavlja aluminijum, kušumom okrašen, skupno s 160 slikami evropske vojne, vam polijemo za malo ceno, svoto \$4.50. To je nekaj tureznega in zelo zanimivega za vas. Torej ne odlašajte, temveč si naročite še danes, ker ta posebna ponudba se hudi le za kratko dobo, kar prava vrednost je večja.

Ne pošiljajte nam denarja v naprej, samo izročite ta oglas in priložite 50c v potnih znamkah za polijanje stroka, ostalo \$4.50 pa boste plačali kadar se vam prične blago na vaš dom. Pišite takoj na naslov:

VARIETY SALES CO., Dept. 1140.

1016 Milwaukee Avenue Chicago, Ill.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cordlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Trst, Opazija, Zadar

NEMSKA AVSTRIJA

Dunaj

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarne isplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čeki v kromah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čeki, plačljive v efektivnem slatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se isplačuje v naravnih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v slatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo začasno 4% obresti. Oddatek vlog smo vstanovili nanovo na željo mnogih rojakov izven Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvega denarja izdamo vložno knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za prepa nadaljnih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranim pismu vedno tudi vložno knjižico.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

KADAR STE NA POTU v stare domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo isplačalo, ako se zglasite glede vreditve Vaših denarnih naved pri ravnanstevu naše banke v prvem nadstropju brez cene na to, ako kupte parobrodni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno prošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnogore.

Frank Sakser State Bank

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bolgarijo in Rumunsko. Jamčimo se vse poslani denar, snako kot pred vojno, da bode hitro in točno isplačan.

PRODAJAMO ŠIFKARTE NA VSE LINIJE.

Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota do 3:30.

KASPAR STATE BANK,

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kako inozemec postane državljani Združenih držav.

II. Prošnja za državljanstvo.

Najprej idite k sodnemu tajniku (Clerk of Court) brez svojih prič. Clerk izpolni za vas prošnjo, s katero se Department za delo v Washingtonu zaprosi, naj pošlje spričevalo o vašem prihodu v Ameriko (Certificate of arrival). Oblasči v Washingtonu na to pregledajo spise, iz katerih je razvidno, kdaj ste prišli v Združene države. To postopanje traja navadno nekoliko mesecev, nekada celo 5 do 6 mesecev. Naturalizacijske oblasti v Washingtonu pošljejo spričevalo o prihodu oni sodniku, pri kateri ste se prijavili za državljanstvo. Na to vam clerk te sodnje pošlje dopisnico, s katero vas povabi, da pridete čim prej na sodišče s svojima dvema pričama v svrhu, da vložite prošnjo za podelitev državljanstva.

Čim je ta prošnja vložena, clerk vam izroči potrdilo, da ste zares vložili tako prošnjo, in vam daje na znanje, da boste tekom desetih dni skupaj s pričama poabljeni na končno zaslišanje.

Prošnja mora dokazati petletno bivanje v tej zemlji. Zakon pravi: "Noben inozemec ne more postati državljani, ako ni neprestano skozi dobo petih let pred podelitvijo državljanstva stanovan v Združenih državah." Med tem, ko je prošnja dobila svoj "prvi papir", in dnevno živite prošnje za državljanstvo ne sme preteči manj kot dve leti in ne več kot sedem let.

Ako je kandidat za državljanstvo prišel v Združene države pred 29. junijem 1906, ne potrebuje nikakega certifikata o prihodu in rabi posebno tiskovino za prošnjo (Form 2214, "Facts for Petition for Naturalization"). Ako pa je prišel po 29. juniju 1906 zahteva se "Certificate of Arrival" in prošnje naj rabi tiskovino: Form 2226, "Request for Certificate of Arrival", ki vsebuje tudi potrebne podatke z ozirom na prošnjo za državljanstvo. Vsebinska prošnja za državljanstvo v izvirniku in prevodu, je sledeča:

PETITION FOR NATURALIZATION.

Brosnja za podelitev državljanstva.

Court of.....

Sodišče v.....

In the matter of the petition of.....

to be.....

V stvari prošnje.....

..... naj se sprejme kot.....

admitted as a citizen of the United States of America.

državljan Združenih držav Amerike.

To the.....Court:

sodišču:

The petition of.....

respectfully shows:

prošnjo.....

..... pokorno izkazuje:

First. My full name is.....

Prvič. Moje polno ime je.....

Second. My place of residence is number.....

Drugoč. Moje bivališče je štov.....

street, city of..... State

(Territory or the District of

ulica, mesto..... država

(territory or District

Columbia, of.....

of Columbia.)

Third. My occupation is.....

Tretjič. Moj poklic je.....

Fourth. I was born on the.....

day of..... at.....

Četrtač. Rodil sem se dne.....

meseca..... leta.....

Fifth. I emigrated to the United States from.....

on or.....

Prvič. Izšli sem se v Združene države iz.....

državljan Združenih držav ali.....

about the..... day of.....

anno Domini..... and

publino dne..... meseca.....

leta..... in dopel

arrived at the port of.....

in the United States,

sem v pristanišče.....

v Združenih državah,

on the vessel.....

z ladjo.....

Sixth. I declared my intention to become a citizen of the United States.

Četrtič. Izjavljam o nameri, da želim postati državljani Združenih držav Amerike.

States on the..... day of.....

at..... in the

držav sem podal dne.....

meseca..... leta, na.....

court of.....

sodišču v.....

Seventh. I am..... married.

My wife's name is.....

Sodnič. Sem..... oženjen.

Ime moje žene je.....

She was born..... and now

resides at..... I have

rodila se je v..... in

stanuje sedaj v.....; imam

..... children, and the name,

date and place of birth and place

otrok, in ime, datum

in kraj rojstva in bivališče

of residence of each of said children is

as follows:

vankaga izmed teh otrok je:

Eight. I am not a disbeliever in or

opposed to organized government,

Osmič. Jaz ne zanikam niti nisem nas-

protnik organizirane vladavine,

or a member of or affiliated with any

organization or body

niti nisem član ali pristnik nikake or-

ganizacije ali skupine

of persons teaching disbelief in or-

ganized government. I am not

ljudi, ki zanikajo organizirano vladavino. Nisem poligamist,

a polygamist nor a believer in the practice

of polygamy.

niti nisem pristnik mnogostva. Jaz sem

vdan načelom Ustave

I am attached to the principles of the

Constitution of the United States

in my opinion, in my name, je,

and it is my intention to become a

citizen of the United States

da postanem državljani Združenih držav in da se popolnoma

and to renounce absolutely and forever

all allegiance and

in za vedno odpovedujem vsaki podlo-

nosti ali zvestobi

fidelity to any foreign prince, potentate,

state or sovereignty,

nasproti bodikateremu inosemakemu

čenu, vladarju, državi

and particularly to..... of

which I am a citizen (or sub-

all suvereniteti, posebno pa.....

državljan (ali.....

jeet), and it is my intention to reside

permanently in the

podanik sem sedaj, in moj namen je,

da stalno stanujem v

United States.

Združenih državah.

Ninth. I am able to speak the English

language.

Devetič. Znam govoriti angleško.

Tenth. I have resided continuously in

the United States of

Desetič. Jaz sem neprestano stanovan v

Združenih državah

America for a term of five years at

least immediately preceding

Amerike vsaj za dobo petih let tik

pred datumom te

the date of this petition to wit, since

..... anno Domini.....

prošnje, namreč, od.....

leta.....

and in the State (Territory or the

District of Columbia) of.....

in v državi (teritoriji ali District of

Columbia).....

for one year at least next preceding

the date of this petition,

vsaj tekom enega leta tik pred datu-

mom te prošnje, namreč

to wit, since..... day of

od..... leta.....

Eleventh. I have not heretofore made

petition for citizenship to

Enajstič. Dosedaj nisem vložil nikake

prošnje za državljanstvo

any court. (I have made petition for

citizenship to the.....

pri nobenem sodišču. (Vložil sem prošnjo

za državljanstvo na.....

court of..... at.....

and the said petition was denied

sodišču.....

..... in dotična prošnja

je bila

by the said court for the following

reasons and causes, to wit,

odbita radi sledečih vzrokov in razlogov,

namreč..... in

..... and the cause of such

denial has since been cured or

removed.)

razlog zavrnitve je bil od tedaj po-

pravljen ali odstranjen.)

Attached hereto and made a

part of this petition

Priložena tej prošnji in kot

del iste nahajata

are my declaration of intention to be-

come a citizen of the United

se moja izjava o nameri, da postanem

državljan Združenih držav

States and the certificate from the

Department of Labor required

in spričevalo Departamenta o Delu,

ki ga zakon zahteva.

by law. Wherefore your petitioner

prays that he may be admitted

Radi tega vas prosim, naj se mu

podeli državljanstvo

a citizen of the United States of

America.

Združenih držav Amerike.

Dated

Dne.....

(Signature of Petitioner)

(Podpis prošitelja)

..... being duly

ly sworn, deposes and says

..... pravilno

zaprisečen, izjavlja in

that he is the petitioner in the above

entitled proceeding, that he

trdi, da je prošitelj v zgoraj naslov-

ljenem postopanju; da je

has read the foregoing petition and

knows the contents thereof;

pročitati zgorajje prošnjo in pozna nje-

no vsebino; da je ista

that the same is true of his own know-

ledge, except as to matters

resolena po njegovem lastnem znanju,

razun stvari, navedenih

therein stated to be alleged upon in-

formation and belief, and

v tej prošnji, kot temeljujočih na in-

formacijah ali dobri veri,

that as to those matters he believes

it to be true.

in da glede teh stvari verjamo, da so

resnične.

Subscribed and sworn to before

me this..... day of.....

Podpisano in zaprisečeno pred

menoj dne.....

anno Domini..... leta.....

meseca.....

Clerk of the Court.

Sodni clerk.

To prošnjo mora prosilec pod-

pisati s svojim lastnorodnim pod-

pisom v uradu sodnega tajnika

(clerk of court).

(Dalje.)

Zdravniški nasveti.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

Pisma članov.

Kaj je to?

"Jaz sem član SNPJ, zato se

obrnem na Vas za nasvet. Bil

sem še pri več zdravnikih, ker

sem bil bolan na želodec. Eden

zdravnik mi je rekel, da imam

"gas" na želodec. Imel sem bol

na levi strani pod rebri. In zdaj

je prišlo na prsa, da me nekaj

tišči in boli na obeh straneh.

Pijem črno in kadar se odpiju-

jem mi je lažje. Kašlja nimam,

samo v grlo mi pride, da ne mo-

rem govoriti. Včasih mi pride v

grlo, kakor bi mravlje po meni

hodile. Ali mislite, da bi bila to

jetika?"

To je slučaj, kakršnih vidimo

zdravniki dosti po uradih. Vse

polno simptomov in nadlog, bol-

nik ima povedati celo povest o

bolečinah in raznih trgajih, ko

pa natančno preiščemo osebo, ni

smogoče dobiti pravega vzroka.

Včasih je seve vzrok slabo ara,

velika jetra od večletnega preo-

bilega življenja pičke, včasih

kaka bolezen v pljučih. V našem

slučaju omenja, da ne izgubiva

na teži in ima precej dobro slast

do jedi, kar skoro gotovo iz-

ključuje jetiko. Če je omenjeni

brat bolan že več mesecev, bi mor-

al vsak zdravnik doznati, če je

jetika ali ne.

Ali naj si da izruvati zoba?

"Mene že več let boli v križu

in pa zapake imam; stola je

prav neredna. Pil sem toplo vo-

do vsako jutro na tečje, jemal

grenko sol, razne pilule in čaje;

nekaj časa mi zdravila delujejo,

</

4

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.
Owned by the Slovenic National Benefit Society.
Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Dec. 31-21) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Posrvite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

V pojasnilo članom S.N.P.J. in čitateljem Prosvete.

Z Novim letom stopijo v veljavo pravila, ki jih je sprejela združitevna konvencija.

Združitevna konvencija je spremenila marsikaj in popravila je tudi točke v pravilih, ki govorijo, kako naj bo Prosveta urejevana.

Pravila stopijo v veljavo s prvim januarjem. Marsikateri član ne bo imel do tega časa pravil v svojih rokah, in marsikateri član jih ne bo do tega časa prečital, čeprav jih bo že imel. Med naročniki Prosvete so tudi taki, ki niso člani Slovenske narodne podporne jednote, a vseeno dopisujejo v list. Ti vzroki so vplivali na urejanje lista, da podaja deloma pojasnilo, v kolikor so spremenjena pravila, ki se nanašajo na urejanje lista.

Prva točka v pravilih govori o načelni izjavi Slovenske narodne podporne jednote. Točka je razdeljena v več odstavkov. Pravila nalagajo uredništvu, da je list urejevan v smislu prvega odstavka načelne izjave. Ta določba je bila sprejeta, da nihče ne more izrabiti lista za propagando katere cerkve ali vere. Ni pa zabranjeno članom in dopisnikom razpravljati o verskih, filozofskih, etičnih in političnih prepričanjih.

Člani ali dopisniki, ki bodo hoteli torej razpravljati o teh stvarih, bodo morali vedeti, kaj je razprava in kaj je propaganda. Diskuzija ali razprava pomeni pisati ali razpravljati o stvari, da se dožene resnice. V členu XXXVII Splošne določbe, točka 12, zadnji odstavek pove jasnó, da se lahko kritizira posamezne člane, društvene uprave, gl. izvrševalni odbor ali glavni odbor in njegove zaključke ali jednotno gospodarstvo stvarno in do stojno, tedaj pomeni, da se morajo razprave držati stvari in ne osebe. Na pr. če hoče kdo dokazati, da je socializem slab in za nič, naj ne dokazuje njegovih slabosti, ker je N. N. slab, ampak naj z argumenti pokaže, da je socializem kot tak za nič. To velja tudi o drugih naziranjih in ne samo o socializmu. Razpravljati pomeni na pr. s stvarnimi argumenti dokazati, da se zemlja res suše okoli sonca in ne sonce okoli nje. Takih primerov se lahko navede na tisoče in sicer toliko, kolikor je predmetov, o katerih se lahko razpravlja. Propaganda pa pomeni priporočati neko stvar, da se dobe zanj privrženci. Na pr. jaz lahko propagiram, da dobim privržence za versko izpovedovanje. To je kongregacija de propaganda fide, kateri je v katoliški cerkvi izročeno nadzorovanje tujezemskih misijonov. Ustanovil jo je papež Gregor XV. leta 1622. Propaganda te vrste je prepovedana po prvem odstavku načelne izjave. Svobodnost pomeni, da človek išče resnico in da se ne pokorava navadnim dogmam ali da kar na slepo verjame, kar mu pripovedujejo razna veroizpovedanja, da je čista in gola resnica.

Člen XI uradno glasiljo, peta točka govori, da se dopisi, ki se nanašajo na razmere v naselbinah ali s katerimi se iste kritizirajo, se ne priobčijo brez podpisa dopisnika.

V smislu debate, ki se je vršila na združitevni konvenciji, se nanaša ta določba le na jugoslovanske društvene ali življenske razmere. Ni pa ta točka na pr. veljavna, če kapitalisti režejo mezde delavcem, ali žele podaljšati delavnik ali pa uvesti novo izkoriščevalno metodo za delavce. Točka je bila sprejeta, ker je praksa dokazala, da je marsikdo kritiziral svoje člane pri društvu ali katero drugo jugoslovansko društvo, samo zaradi tega, da se je znošil nad njimi. Tak dopis je včasih več škodoval, kot pa koristil, kajti v naselbini se je sovraštvo med Jugoslavnimi povečalo mesto skrelo.

Člen XVII Splošne določbe, točka 12, daje gl. uredniku pravico, da pridržati vsak dopis do prve seje glavnega izvrševalnega odbora, ki škoduje jednoti, če je urednik mnenja, da argumenti ne odgovarjajo resnici, če dopis lahko povzroči tožbo listu ali če stavi list na kakšen drug način v nevarnost, če je dopis hujskajoč, da škodi jednoti, ali če dela dopis reklamo za kakšno pri-

vatno podjetje ali privatno kupčijo zaradi osebnih koristi, ali če je bil dopis napisan iz osebnega maščevanja.

Uredništvo se bo strogo ravnalo po pravilih in ne bo izvajalo prav nobene cenzure, dokler so dopisi stvarni in niso osebna zafkrovanja brez vsake stvarne podlage. Po Novem letu bo odprta posebna rubrika pod naslovom "Svobodna govornica" vsem članom S. N. P. J. in čitateljem Prosvete, da razpravljajo stvarno in svobodno. Vsakdo bo moral pa podpisati članek, spis ali dopis, ker uredništvo ne prevzame za svobodne razprave prav nobene odgovornosti, gl. izvrševalni odbor ali pa glavni odbor S. N. P. J. pa še manj kot uredništvo.

Uredništvo priporoča članstvu, da pazno prečita točke, ki se nanašajo na urejanje Prosvete, ko dobi pravila v roke, ker bo s tem prihranjeno nepotrebno delo članstvu in uredništvu.

Uredništvo bo pri vseh pripekkih za list sodilo pravično, kolikor morejo biti pravični zmotljivi ljudje. Uredništvo ne smatra sebe za nezmotljivo avtoriteto, ker se zaveda, da ljudje niso popolna bitja in ker niso popolna bitja, so podvržena zmotam. Ali tako kot sodi uredništvo o sebi, tako sodi tudi o drugih ljudeh. Malo več tolerance vobče in prav lahko bo razpravljati o vseh problemih stvarno, ki se pojavljajo v našem življenju. Vsakdo nekaj ve, kdo več, drugi manj, a vsi skupaj pa le to, kar vedo ljudje. Stvarne razprave bodo povzročile, da ljudje več vedo kot danes. In zagledatelj se držimo stvarnih razprav, kadar kritiziramo naziranja drug drugega. Če kritiziramo zaključek, ga ne kritiziramo zaradi tega, ker je predlog stavil N. N. in ga je podpiral N. N., ampak kritiziramo ga, ker je škodljiv članstvu S. N. P. J., ali ker je škodljiv človeštvu. Taka kritika bo dosegla dalekosežne uspehe.

Članstvo je zdaj deloma informirano, kakšne pravice ima pri dopisovanju v list, še bolj bo po podučeno, ko dobi nova pravila in jih prečita s duhom in predarkom.

Kapitalistična umazanost.

Še mrtvih vojakov se poslužijo kapitalisti v reklamne svrhe.

V nekem listu v vzhodni Švici je bila priobčena vest: "Angleško vojaško pokopališče v Veveyju: Na zahtevo britskih oblasti se ustanovi britsko pokopališče na zemljišču, ki ga je darovalo mesto Vevey. Pokopanih bo na tem pokopališču 62 britskih vojakov, ki so bili internirani v vojnem času v Švici, 6 britskih vojnih ujetnikov, ki so umrli v Konstancu, in šest britskih vojakov, ki jih je v Švico poslal britski Rdeči križ. Tvrda Peter, Cailler in Kohler bo zastojni prekopala in prepeljala mrtlice na motornih vozovih na pokopališče v Veveyju v novembru."

Tako torej! Ako je vest resnična, so se mrtvi vojaki izrabili v najgrobejši reklamne svrhe po kapitalistični tvrdki, ki ne da počenega groša, po katerih potih pomnoži svoj profit. Izrabili so torej sedemdeset britskih vojakov, ki so umrli v Švici, da vrnejo dober glas tvrdki Peter, Cailler in Kohler, ki je imela veliko škodo od bojkota na Angleškem in v drugih deželah.

Ko so britski vojaki odhajali na bojišče, niso mislili, da jih bodo kapitalisti po njih smrti izrabljali za reklamo. Če bi mrtvi vojaki vedeli, kaj se z njimi godi, bi se obrnili v grobovih ali pa glasno protestirali.

Vspričo takih dogodkov se človek nehoti vprašati: Kaj pa je kapitalistom še svetega na zemlji, ako izrabljajo trupla tistih za svojo reklamo, ki so odšli na bojišče?

Lakomen kapitalist ne pozna etike in morale. Njemu je vse do brodošlo, kar mu večja dobiček, in vse mu je zoperno, kar mu krči profit.

Mehikanka porodila osmerčke. Mexico City, Mehika, 13. dec. — "El Universal" je prinesel vest, da je neka Enriquita Rubito v Tampicu porodila osmerčke dne 10. decembra. Vseh osem otrok, ki so bili silno drobni, je umrlo takoj po porodu, toda mati je zdrava.

Zakaj so bile tovarne zaprte.

Da se razbijejo delavske organizacije, zniža delavska mezda in povzra delavni čas!

Marsikdo dvomi, da je bila brezposelnost ustvarjena na ume ten način in z namenom, da se razbijejo delavske organizacije, zniža delavske mezde in podaljša delavni čas. Kdor dvomi o tem, naj trezno preudari dogodke, ki so se odigrali v Streatorju, Ill., ki podajajo jasno in precej detajlirano sliko, zakaj so pričeli zapirati tovarne in odpustiti delavce.

V tem mestu se nahaja tovarna Vulcan Detinning kompanije, v kateri dela sto petdeset delavcev, kadar obratuje. Kompanija je bila ustanovljena z glavnico šest milijonov dolarjev, tovarna je pa dvakrat tako velika kot Streator Works v Seavernu, N. J. Kompanija lastuje tovarno Republic Chemical kompanije na otoku Nevillu blizu Pittsburga.

V teh tovarnah ločijo ein od železa ali jekla potom električnega procesa. Tako se pridobi va zopet ein in jeklo, ki bi drugače šla med staro obrabljeno šaro. Kompanija ima pogodbo s Continental Car kompanijo, Inc. do leta 1930, po kateri ji oddaja ves ein in jeklo, ki ju pridobi na ta način.

Delavci v Streatorski tovarni Vulcan Detinning kompanije so organizirani. Organizirali so se še pred izbruhom vojne. V obeh drugih tovarnah, ki jih lastuje kompanija, pa delavci niso organizirani.

28. decembra 1920 je bila tovarna v Streatorju zaprta. Delavci so bili odpušteni. Obe drugi tovarni nista bili zaprti.

Kompanija je izjavila, da je zaprla tovarno, ker so primanjkovala naročila. Koliko je resnice na tej trditvi, govori dejstvo, da je bila družba pri volji pričeti z delom v februarju, ko so bili delavci že dva meseca brez dela. Ali stavila je pogoj, da se mezda zniža za pet in dvajset odstotkov. Stara dnevna mezda je znašala \$4.50.

Delavci so to ponudbo odklonili, kajti mezda bi se jim znižala za en dolar, dvajset centov na dan. Kompanija je izprla delavce, ko je imela njim odgovor. Delavci so vsi ostali doma skozi enajst mesecev. Ko se je približala zima, je pričela kompanija iskati kurjače, da ostane tovarna topla in stroji ne prirojo rjaveji. Ponudila je kurjačem mezdo, ki je bila \$1.32 nižja od normalne mezde. Kompanija je pač mislila, da so bili kurjači v enajstih mesecih tako izstradani, da bodo za vsako mezdo delali. Kompanija se je zmotila, kurjači so odklonili ponudbo in ostali doma.

Državna delavska federacija v Illinoisu je razposlala vsem lokalnim organizacijam apel, da prisločijo na pomoč delavcem v Streatorju, ki hrabro vztrajajo v boju in rajše trpe glad s svojimi družinami vred, kot da postanejo izdajice.

Ta dogodek je značilen in poučljiv. Kompanija obratuje tovarni, v katerih delavci niso organizirani in s katerimi lahko uganja, kar hoče. Organizirane delavce je izprla, da razbije delavske strokovne organizacije, zniža mezde in podaljša delavni čas.

Well, fakti govorijo mpčneje, kot zanikanja privatnih bižniških interesov!

NEVARNO PATENTIRANO ZDRAVILLO.

Peoria, Ill. — Žena James Bardina je vdrgnila neko patentirano zdravilo v svojo kožo. Pri tem je nastala eksplozija in njeni roki in život so bili zaviti takoj v plamen. Na srečo je prihital njen soprog, ki je slisal obupne klice svoje žene in je zadušil plamen. Rešil ji je življenje. Drgnenje je najbrž povzročilo eksplozijo, ker je bila zdravilo premešana množina alkohola.

POPLAVA V WASHINGTONU.

Seattle, Wash. — Največja poplava v zapadnem Washingtonu se je pojavila v ponedeljek zvečer. Deset oseb je bilo ubitih, veliko je ranjenih. Pojavile so se zemeljske drse in škoda je velika na železnicah in poslopih.

METEORITI.

Angleški kronprince je v Indiji. Ameriški kronprince (John D. Jr.) se je pravkar vrnil iz Kitaja. O gledal si je svojo bodočo kitajsko kolonijo in je zadovoljen. Še bolj je zadovoljen, ko se je ob povratku informiral, da je vse v redu v njegovem ameriškem cesarstvu. Coloradski guvernor je zvest služabnik svojega suverena. Oklical je vojno pravo v okraju Huerfano. Vse je dobro v imperiju. Thank you.

Kazimir (pred ogledalom, prst na čelo): Zakaj nisem socialist? Kazimir (v ogledalu, prst na čelo): Zato, ker potem ne bi mogel biti fant in obenem oče...

Ko so ruski komunisti naznaili, da ne plačajo dolgov, ki jih je naredil car, so krščanski in židovski bankirji po vsem svetu zavpili, da so komunisti pogazili krščanske moralne zakone. Zdaj pa, ko je prišla vest iz Moskve, da je Rusija pripravljena plačati carjeve dolgovce, se sliki vpitje, da je Lenin pogazil komunistična načela.

Dolgovci gor, dolgovci gor, tisti, katere boli, bodo vedno vpili.

Kakšno pravico imajo Japonci v Santungu? Ne vemo. Če se ne motimo, ravno toliko pravice kakor Angleži v Hong Kongu, Francozi v Indo-Kini in Američani na Filipinih. Nesreča je, ker so se Japonci prehitro "civilizirali". Ako bi se bili kitajski mogotei prej "civilizirali", bi bilo danes vprašanje: Kakšno pravico imajo Kitajci na Japonskem?

Veste, prijatelji, vse to izvira iz dobre civilizacije. Čim bližje je človek stoprocentni bankirski civilizaciji, tem večji grešnik je in tem prej so mu odpušteni vsi veliki grehi.

Vsi so za razoroženje — v načelu. To se pravi: ne ljubim plesa, dokler ne slišim dobre godbe. Kakor hitro pa zagodejo, tedaj hajd na ples!

Do Božica sta se dva dobra tedna. Dobri ljudje, ki mislijo deklamirati kaj novega o "miru za ljudi na zemlji", naj skrbijo, da se pravočasno nauče deklamacij.

Kazimir pravi, da pri "Prosveti" skrbno preštudiramo njegove pridige. Ni jih treba študirati. Že sami naslovi povejo, da so pridige velika neslanost. Za neslanosti pa nimamo časa.

Zadnjič je bila beseda o Ireih. Zdaj, ko so Irei dobili "svobodo" kanadskega kalibra, so se pograbil med seboj. Irski duhovščina je pustila republikane na cedilu in se ogreva za londonski pakt. Duhovščina je rajši na strani močnejše sile. Kadar so v nevarnosti velika cerkvena posveta, so dobre tudi protestantske, židovske ali pa turške čete, samo da dobro streljajo. Dokler je Irski v okvirju britskega oktopusa, bo živelo nacionalno vprašanje, socialni problemi pa, katerih se duhovščina najbolj boji, bodo čakali v ozadju.

Nekaj besed o Indiji. Ireev je štiri milijone, toda Indija šteje tristo milijonov prebivalcev. Kljub temu ima Anglija več oprava z Irei kakor z Indijo. Zakaj? Indija je versko še bolj razdeljena kot Irski. Cela mešanica ver je tam, Anglija pa skrbi, da se pripadniki raznih ver dobro sovražijo med seboj in pomagajo pobijati pristaše nasprotnih vere. Ako bi bila indijska ljudstva složna in združena, bi lahko v enem dnevu poglala Anglije v morje; ampak sloge še ni in boj za svobodo bo trajal še dolgo časa. Verski fanatizem je največji sovražnik ljudske svobode in kulturnega napredka.

V Washingtonu so "rešili" vprašanje Pacifika. Pravijo, da bo zdaj mir. Saj je bil tudi v Evropi do leta 1914. Razne aliance in entente so "rešile" vsa sporna vprašanja tako izborna, da je bil v letih 1914—1918 najlepši "mir".

V starokrajskem listu čitamo, da je prepovedan uvoz pasjega in mačjega mesa iz Jugoslavije v Italijo. — To je gospodarska vest.

SAJ JIH POZNATE! ALI MAR NE?

Povsod so, v vsaki organizaciji jih najdete, pa naj bo politična strokovna, gospodarska ali pa navaden zabaven klub. To so ljudje, ki se drže, kakor da so imeli ščurke za zajtrk. Prav nobena stvar jim ni všeč. Nezaupni so, proti vsaki stvari pihajo, ki se ni rodila v njih možganih, vse negirajo, vsakega smatrajo za svojega sovražnika, ki ne potrdi tega, kar priporočajo. Na sejah govore redko, čeprav je seja mesto, na katerem je treba govoriti, razpravljati in kritizirati. Na seji se navadno drže kot da ne znajo šteti do pet ali se pa zaničljivo posmehujejo govornikom, mesto da odpro usta in povejo, kaj jim ni všeč. Včas pa govorijo in kritizirajo vse.

Njih čelo je včas nagubančeno, kakor da se zbirajo za njim globoke misli. Ustnice vise ježno níz dol, obrazne mišice so napete, obrvi se ježe, oči pa včas švigajo strele. Karkoli kateri govornik pove na seji, vse se jim zdi narobe. Noben govornik jim nikdar ne utreže, ako ne potrdi do pike tega, kar sami smatrajo za pravilno. Nihče jim ne more ustreči. Kar stori ali sklene društvo ali pa vsa organizacija, se jim zdi nepravilno. Toda o tem ne govorijo na seji in tudi se ne poslužijo poti, ki je določena v organizaciji, da se sliši njih glas.

Ti elementi niso družabni s člani svoje organizacije, nikdar niso zadovoljni. Ako danes pristane društvo ali organizacija na to, kar so oni sugestirali zunaj seje, se na prihodnji seji zopet rodi nekaj v njih možganih, da sugestirajo, da je bil sklep društva ali organizacije za nič.

Zastoj se trudijo govorniki na društvenih sejah ali na konvencijah in jim kažejo najkrajšo in najbolj razumljivo pot za dosego cilja. Po njih sodbi je vsaka pot napačna in slaba, ki jo ne priporočajo sami. Nikdar se ne potrudijo, da razmišljajo o tem, kar drugi govorniki priporočajo, ampak svojo sodbo si ustvarijo že naprej. Ako drugi govorniki trdijo, da je belo, tedaj pravijo oni, da je črno. Kakor hitro pa pravijo drugi govorniki, da je črno, spremene tudi oni svojo sodbo in pravijo, da je belo. Ti ljudje se pač zavedajo, da se vsaka beseda lahko razklada na dva različna načina. Magari če vse članstvo vidi stvar jasno in razumljivo pred seboj, oni ji podtaknejo drug namen. Ti ljudje preže na besede, da se poslužijo tega, kar so drugi govorniki izpustili pri svojih argumentih, prav zanesljivo se pa ne lotijo argumentov drugih govornikov tako kot so izgovorjeni in kar v resnici zagovarjajo, ker bi udarili po sebi. Radi se poslužijo argumentov drugih govornikov na ta način, da jih zavijajo ali jim pa direktno podtikajo drug pomen.

In taki elementi se najdejo povsod. Menda ni društva, ni organizacije, v kateri se ne najdejo taki ljudje. Člani so političnih, strokovnih in gospodarskih društev. Najdejo se v zadrugah, podpornih društvih kot v športnih klubih. Oni kritizirajo vse napredek. Nikdar ne kritizirajo na ta način, da izboljšajo, kar so povedali predgovorniki, ampak navadno prikažejo nasprotniku najslabejša mesta, da skupni sovražnik ložje napade delavske organizacije.

Sistematično delajo razdor med članstvom, sejejo nezaupnost in prepri, dokler njih delo ne nosi sadu, kakoršnega more roditi le nesloga. Prav radi pripovedujejo, da je vsaka započeta akcija velika zmota ali ponesrečba, dokler njih rovarsko delo ne ustvari takih razmer, da akcija sploh ne more uspeti.

Mesto da delavstvu priporočajo slogo in solidarnost, mu priporočajo sto različnih potov, dokler ni delavstvo zbegano, da ne ve, po kateri poti naj hodi, da doseže svoj cilj. Tako se cepi delavstvo, tako se goni v neslogo, mesto da se zbere delavstvo v složni akciji proti svojem nasprotniku. Tako se delavstvo goni na razpotja, da hodi vsak oddelek svojo pot in včas išče fronto tam, kjer je ni.

Taki elementi so grobarji delavskega gibanja, grobarji napredka, kajti oni sujejo hrome po stopnicah nizdol, slepce v prepad, druge pa prepuste v temi za seboj, da ne vedo, kako naj stopajo naprej, da dosežejo svoj cilj.

Le duševno močni in zavedni delavci ne sedejo takim grobarjem na limanice, ampak se jih ognejo in gre do naprej po poti, ki mora končno prinesiti delavstvu rešitev iz mezdnje sužnosti.

OFICIJELNA NAZNAJILA S. N. P. J.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Tajnikom društva SNPJ in S. D. P. Z. in delegatom združitve ne konvencije se naznanja, da smo razposlali eno kopijo brošurane zapisnika združitvene konvencije vsakemu društvu in vsakemu delegatu. Nekaterim delegatom nismo poslali zapisnika, ker iz imenika delegatov nismo mogli dobiti vseh naslovov. Nekateri so prišli na konvencijo, ne da bi bili naznanjeni gl. uradu. Delegatje, ki niso prejeli zapisnika, naj se torej naznanijo nam, ne kar jim pošljemo po eno kopijo.

Nadalje smo razposlali vsem društvom SNPJ in SDPZ mesečno poročila članskega in mladinskega oddelka za leto 1922. Vsa jih smo poslali po 12, da bo volja za polovico leta 1922. Obenem smo razposlali lestvico in po eden hitri računar vsakemu društvu. Če katero društvo ni prejelo omenjenih potrebnih, naj naznani gl. uradu, da jim pošljemo ponovno.

Znaki in žepni koledarji še niso izgotovljeni. Ko jih dobimo, bomo to naznanili v listu, in to tedaj ni treba naročati. Pisalni papir (200 listov in 100 kuvert) je razposlan na vsa društva SNPJ. Društva SDPZ, ki bodo dobila številke po 1. jan. 1922, bodo prejela pisalni papir pozneje. Društva SDPZ, ki niso še poslala gl. uradu "Informacijske listine", naj to store takoj, ker če tega nimamo, nam je nemogoče urediti imenik.

Mathew J. Turk, gl. tajnik.

DOPISI.

Indianapolis, Ind. — Kakor drugod smo tudi tu delavci žrtve industrijskega zmaja, ki je dokaj podoben zmaju v pravljicah. Komaj par let je minulo od tistega, ko je cena življenjskim potrebščinam neznožno narasla in se se izdelki iz tovarn podražili na stotine odstotkov; mi smo pri vsem tem dobili le tu pa tam male doklade, katere smo vedno s takovo priporočili. — Kaj pa je danes? Medse so šle s tako naglico nizdol, da je bila plača znižana na 30 do 35c na uro za navadnega delavca, predno se je dobro zavedel.

Sedaj se spominjam reklame, ki sem jo videl meseca oktobra 1920 v "delavskem" listu. "On bo odrešil delavsko ljudstvo", je stalo zapisano z velikimi črkami. In glej kakšno obrekovanje uresničuje! Tovarne, v katerih je delalo prej kakih 400 ljudi imajo sedaj zaposlenih še kakih 50 ljudi in še par mesecev bo treba poškati, pa bomo vsi odrešeni in paradiz bomo imeli na zemlji.

Zavedni delavci je treba, da podučavate svoje sodelavce, ki so še v temi in jih navajate na čitanje dobrih člankov. S tem boste več pridobili kakor pa potom javkanja v dopisih.

Ker imajo ta mesec razna društva volitve novih odbornikov je odbor Slovenskega narodnega doma predstavil svojo sejo na dan 18. decembra. Druge nedelje imajo seje razna druga društva. Naj noben delničar ne zamudi domove seje. — **John Perko.**

Collinwood, O. — Društvo Mir št. 142 bo imelo letno sejo dne 18. decembra, na kateri bomo volili odbor za bodoče leto. Ker bo ta seja velikega pomena in bo tudi mnogo članov društva S. Barbare pristopilo k našemu društvu, pozivljamo članstvo, da se skupno udeleži v kolikor mogoče velikem številu. Člani, ki se brez upravičene ne bodo udeležili te društvene seje, bodo brez razlike vsi kaznovani. Opozorjam tudi članstvo, da plača assessment pravčasno, da bo mogoče urediti knjige z novim računom za prihodnjo sejo. Vsakomur je netrpna suspendacija, zato napravite svoje dolžnosti vsi, da se ne bo treba tajniku ravnati po strogih pravilih o suspendaciji.

Član, ako mu je količkar pri srcu napredek društva in jednote, se na udeležiti letne seje. Vedno se na letni seji ukrepava najvažnejše stvari in voli odbor, od

katerega je tudi odvisen napredek društva. Naj torej ne izostane niti eden član, kar bo gotovo odpravilo vsako oporekanje radi društvenih sklepov.

Spominjam se, kako smo pred 10 leti ustanovljali društvo Bratska zveza v New Yorku. Lepo smo napredovali in društvom, ker z našim delovanjem je bila združena trdna volja za napredek. Koliko je bilo takrat pretenj društvo in jednote sami, da bomo propadli in da jednota ne more obstajati. Ni niso pomagale te napovedi, ki so bile obenem velike želje nasprotnikov naše napredne jednote, temveč jednota sama je vsevala in rasla in bo tudi rasla, ker je ustanovljena na svobodomiselnih podlagi.

Ne samo pri podporni organizaciji, biti bi morali organizirani tudi pri politični organizaciji, ker spoznanje prihaja, da delavci ne moremo izhajati več brez združenja. S temi in nezdruženimi smo šibki in močnejši lahko stopajo z nami kakor se nimj poljubi, dočim tega ne morejo, ako smo združeni. Hudi so današnji časi, a ni ne pomaga samo tožnja. Takrat, ko bodo volitve, je treba, da se delavci zavedamo, kako je naša naloga in združeni volimo ljudi, ki bodo zastopali naše — delavske interese. Takrat se ne dajte preslepiti in ne pozabite, kaj se vam godi sedaj, da ste sužnji, robovi, še slabše je za vas kakor za živino. — **J. Habe.**

Bear Creek, Mont. — Opozorjam članice društva Zavedne Slovenke, št. 324 SNPJ, da se bo vršila prihodnja redna seja dne 26. decembra ob navadni uri, mesto dne 25. decembra. Volile bomo nove odbornice za prihodnje leto, zato vabim vse članice v Bear Creeku in Washoru, da se seje udeležite, da bo mogoče izvoliti za prihodnje leto čim boljše odbor in ne bo treba kakih volitev odlagati do prihodnje seje. Omeniti hočem nekoliko o delavskih razmerah, katerih nikakor ne morem pohvaliti. Že meseca januarja so tu zaprli eden premogorov, drugega pa meseca marca in še danes oba počivata. V enem izmed teh dveh rogov si ocer dela par mož, a tega ni vredno niti imenovati. Ostali premogorovi obratujejo po 2 do 3 dni a dostikrat samo po en dan v tednu.

Brez dela je tu mnogo delavcev, zato ne svetujem nikomur, da bi hodil sem za delom.

Na društvenem polju pa v zvezi s slabim delavskim razmeram prav dobro napredujemo. Imamo razna podporna društva, med njimi dve SNPJ in sicer št. 112 "Slovenski sinovi" ter št. 324 žensko društvo "Zavedne Slovenke", ki prav dobro napreduje. Vsa čast našim slovenskim in hrvaškim ženam, ki dokaj pridno pristopajo k ženskemu društvu. Le tako naprepi! S tem, da imamo svoje društvo in pomagamo druga društvu v službi bolezni in nesreče, bomo pokazale, da smo v resnici zavedne Slovenke. Izreči pa moram tudi pohvalo možem, ki nagovarjajo svoje žene, da pristopijo k ženskemu društvu, ter pomagajo v vseh slučajih, da naše društvo tako lepo uspeva. Delujmo složno naprej, saj le v slozi je moč. Ne pozabimo nikdar, da neodinost in preprič med delavskim slojem odpirala kapitalistom vrata do njim zmage nad nami. — **Agnes Stermitz.**

Mulberry, Kans. — Ker ga ni dopisa iz naše naselbine, sem se sklenil jaz zopet oglašati. — Že dva meseca in pol smo na stavki in še ni ne izgleda, da bo prišlo kaj kmalu do poravnave. Rudarji v Mulberryju smo sklenili, da se ne vrnemo prej na delo, dokler ne bosta Howat in Dorehy prosti ječe in ne bo industrijska postava izginila iz knjig. Parna piskal pri premogorovih kliče vsak dan na delo toda zastoj. Pri nekaterih roviših so sicer pričeli obratovati a to le za parado. Gotovo je, da več kakor dva odstotka pravih rudarjev ne dela. Pri onih, ki so se vrnili na delo, je največ domačinov, ki so pri nekem rovu, ko so prišli z delom, razoharili ameriško zastavo in so pri nji postavili stražnika s puško v rokah. Ponoči se je pogosto slišalo streljanje okoli premogorova, menda so streljali strahove. Tudi detični rov je zopet prenehal s obratovanjem. Kapitalistični listi tu pišejo, da se vrne vsaki dan kakih 200 premo-

garjev na delo a če bi bilo res kakor oni pišejo, tedaj bi danes že ne bilo nobenega stavkarja več.

John Lewis in njegov odposlanec V. A. Bittner se na vse mogoče načine prizadevata, da bi nas spravila nazaj na delo. Dozdaj je bilo vse prizadevanje zastoj. — Vse čast in pohvalo za službo illinojski premogarji za svojo podporo nam. S tem so pokazali, da čutijo z nami in vedo, če bi mi sedaj izgubili, da bo prizadeto vse delavstvo širom Amerike. Ko bi se prizadevali tako tudi po drugih državah in pomagali kakor pomagajo rudarji iz Illinois, tedaj bi bila zmaga gotovo že naša. Blago, ki ga dobimo v podporo, je prve vrste. — **Član društva Prvi maj št. 65.**

Cleveland, O. — Čital sem dopis v številki 294 Prosvete iz Loraina, O. Poročevalec omenja, da je bil pogreb odpovedan na katoliškem pokopališču po želji sinov. Opisati hočem resnico, da bodo čitatelji vedeli, da nismo tako zagrizeni, da bi ne hoteli izpolniti poslednje želje očetu. Sinovi pokojnega so v resnici poizkusili, da bi pokojnega pokopali zraven njegove žene oziroma njihove matere, da pa ni bilo tako, je krivda katoliške cerkve, ki tega ni dopustila. Jaz sem bil pri g. Krakerju in ga vprašal, če bo pokopal očeta. Dobil sem odgovor, da ne. Da smo imeli loto na katoliškem pokopališču, je resnica in s tem je dokazano, da človek še ne more rabiti zemlje če jo plača, temveč šele ako dovolijo v to župnik.

Tu se vidi, koliko moč ima cerkev v Združenih državah. Čas je, da se ljudje oproste verige in proglašajo za svobodne, da pričnejo sami misliti, kaj je prav in kaj ni. V tej deželi je na milijone ljudi, ki živijo v pomanjkanju. Vsemu temu je kriva edino le naša neodvisnost, saj večinoma ljudi ima danes glave le zato, da ima kam dati klobuke, ne pa zato, da bi z njimi mislili. — **Anton Rupnik.**

Sheboygan, Wis. — Življenjski pogoji so pri nas še vedno le slabi. Delavci bolj poredkoma draginja je še vedno ista kakor je bila; pri nekaterih rečeh so cene tako visoke kakor med vojno. O smrti Franka Tratnika je bilo že poročano in omenim samo še to, da je bil denar, kar ga je ostalo in pa kar je bilo mogoče dobiti od tujaknjih oblasti, poslan na njegovega očeta v starem kraju; vsega skupaj je bilo 3750 dinarjev.

Kruta smrt nam je zopet ugrabila našega somišljenika in sodelovalca Franka Leskoveca v najlepši dobi življenja 34 let. Posledica tako zgodnje smrti je bil po izjavi zdravnikov srčni revmatizem, katere bolezen se je pojavila nakopal v vojni, ki se jo je moral udeležiti kot ameriški državljani. V Ameriki je, pokojnik bival 15 let. Doma je iz Loraina na Notranjskem, kjer zapušča starše in enega brata, tukaj pa dve sestri. Pripadal je k društvu št. 63 SSPJ in nekemu angleškemu društvu, katerega ime pa mi ni znano. Pogreb se je vršil civilno ob obilni udeležbi tujaknjih rojakov in nekaj njegovih sobratov članov društva št. 63, kar pa ni zadostno odgovarjalo načelom organizacije in društva, h kateremu je spadal pokojnik. Vsekakor se odborniki niso zavedali svoje dolžnosti. Zadnje čast so mu tudi izkazali ameriški vojniki in v zadnji poždrav ustrelili trikrat iz pušk. To je marsikoga pretreslo, da mu je porosilo oko.

Gotovi ljudje se šopirijo s svojo vednostjo, bolj rečeno nevednostjo, misleč, da bodo s isto drževali napredek. Motijo se, kajti s tem škodujejo le bolj samim sebi. Pred kratkem se je našo ljudstvo v naselbini iznebiti takega zadrževalca, kar je povzročilo, da se prenehalo v naselbini nespornostmi in nastal je zopet mir. Med nami se je zopet pojavila zadovoljnost, kar gotovim ljudem tudi ni ugajalo, da so si poželili, da bi zopet prišel nazaj oni, kogar smo se pred kratkim iznebili. Seveda to zopet povzroča več ali manj nezadovoljnosti. Želel bi, da bi se še kdo izmed rojakov v naši naselbini oglašal po naprednih listih in tako pokazal, da ni vse zlato in svetlo kakor poročajo gotovi ljudje po listih, katerih načela se pe stri-

najo z napredkom časa. Ravno tu v Sheboyganu imamo precejšnje število takih, ki se spreminjajo in obračajo za vetrom in spreminjajo svoje mišljenje kakor gobe po dežju svoje barvo.

Člane društva Združeni Slovenci št. 344 SNPJ opozorjam, da se bo vršila letna seja dne 18. t. m. in bo pričela točno ob 9 uri dopoldne. Na tej seji bo volitev odbora za prihodnje leto in upam, da se je bodo vsi člani in članice udeležili v polnem številu, ter upoštevali apel, ki je bil priobčen v Prosveti od gl. predsednika jednote br. V. Calkarja. Kdor se ne bo udeležil, bo kaznovan po pravilih ali društvenem sklepu. — **Jack Menhardt.**

Franklin, Kans. — Tem potom naznanjam društvom SDPZ, da nismo na seji našega društva ničesar ukrenili glede zastave. Zato izvoljenega odbora nimamo več, pač pa imamo še \$1170. denarja brez stroškov tega leta. Društva naj mi sporočijo pismeno, kaj naj se ukrene radi denarja, da se ne bo godila nikomur krivica. Objavljam sme to v javnost, da ne bo kakega povpraševanja glede tega denarja, ker se bomo po Novem letu združili s S. N. P. J. Društva v Kansasu so: Proletarci št. 50, v Franklinu; Trpin št. 30 v Greezy Hillu, Vstanite bratje št. 90 v Grossu, Svoboda št. 119, v Jackvillu in Slovenski bratje št. 147 v Frontenacu. — **Frank Kovacic, Franklin, Box 134, Kans.**

Joliet, Ill. — Društvo Jolietška zavednost št. 115 je na svoji mesečni seji z dne 20. novembra sklenilo, da bo na prihodnji seji dne 18. t. m. vsakdo izmed članov prejel po eden listek in obenem izvedel na seji v kak namen mu bo. Vsi želimo, da bi imeli v prihodnjem odboru kolikor mogoče najbolj sposobne uradnike, zato pridite vsi člani na letno sejo. Dolžnost vsakega posameznega člana je, da se udeleži te seje, ki prične ob 9 uri jutraj v navadnih prostorih. Gledati moramo, da bo nov odbor imel zmogljiv in zaneslive osebe. Mogoče me bo kdo napačno razumel, ali si prispeval v kako narekovanje, toda ne, samo opomniti hočem članstvo, koga naj voli, ako hoče da bo društvo napredovalo boljše ali pa vsaj toliko kot zadnje do bo. Pogosto se zgodi, da kje izvolijo predsednika, ki je v to nespособen in še bolj razdira društvo mesto da združuje njegovo članstvo. Ni vse to, da zna dobro čitati ali pisati, temveč vedeti moramo, da predsednik kot glava pri društvu dela za članstvo. Poleg tega je neobhodno potrebno, da je državljani Unije, kajti on kot predsednik društva je v službi opravlja pri sodnji prvi odgovoren in povsod ga vprašajo najprvo, če je državljani Unije. Spoznavati pa tudi mora pravila in biti vsaj v glavnem več računstva, da je zmogel ali kjeršibodi, najti napako. Če pride kaka listina za podpis, se mora informirati, ali je listina za podpis ali ni. Brezumno bi tudi bilo kazati mu prostor kam naj kako listino podpisuje, ker to je živ dokaz, da se ne zanima za društvene stvari. Siliti koga za sprejetje tega ali onega mesta, ni umestno. Ako član z veseljem sprejme mesto v odboru, tedaj od njega lahko pričakujemo, da bo marljivo izpolnjeval svoj posel čimbolj bo v istem izurjen.

V službi, da društveni odbori zanemarljivo svoj posel in delajo nered ali razdor, tedaj tudi glavni odbor ne bo mogel dobro delovati. Zato je potrebno, da se voli moč ne glede na kake lastne interese ali mržnje. Vse to naj bo zlasti pri društvih postranska stvar, kajti naša društva niso za politiko temveč samo za podporo članom.

V sedanjih časih, ko je polovica ljudi brez dela, je tudi za tajnika precej neprijetnost, posebnost, kadar je treba izvrševati mesečno poročila. Ako je tajnik društva zmogel in pozna vse članke kako obhajati, tedaj so oni brez skrbi. Tajnik ima velike odgovornosti. On bi namreč rad ustregel vsakemu posamezniku in vsem skupaj, kar pa je nemogoče. Pogosto so stavljeni na sejah predlogi, po katerih se tajnik ne more ravnati. Tajnik mora biti zmogel računstva in dopisovanja, kar žalobno ravno meni primanjkuje. Tudi ne sme biti pozabljen

Witt, Ill. — Leto 1921. se bliža k svojemu koncu. Mislim, da ga bo delavstvo širom Združenih držav ohranilo v spominu. V naši naselbini sta dva premogorova, last Illinois in Indiana premogovne korporacije. Enega je družba zaprla že 4. junija, drugega pa 8. decembra. Zadnji rov v preteklih mesecih itak ni obratoval bogve kaj, a sedaj, ko so nam kar oba rova popolnoma zaprli, je to v zadnjih treh letih že drugi slučaj. Delavstvo si išče okrog dela in tako je odšel tudi tajnik našega društva brat Jakob Bregant iskati si dela. Začasno tajništvo društva št. 151 SNPJ sem prevzel jaz, kar naj članstvo za mesec decembra upošteva.

Tretjo nedeljo v tem mesecu, to je 18. decembra se bo vršila društvena seja, na kateri se bo volil odbor društva za prihodnje leto. Pričetek seje bo ob 8 uri zvečer. Dolžnost vsakega člana ali članice je, da se udeleži te važne seje, a-

in dobro je, če hodi po varnih potih posebno sedaj v času "suše".

Istotako je pripisati zapisnikarju velike važnosti. Če je zapisnik natančen je olajšano natančno poslovanje pri društvu.

Blagajnik društva ima veliko skrbi. Zato mora biti zanesljiv in vesten, ako hoče svoj posel vestno izpolnjevati. Istotako mora biti nadzorni odbor vesten in točen, ker po njegovih izjavah navadno tajnik bolj točno izpolnjuje svoje naloge.

Prepričan sem, da se bomo videli na prihodnji seji polnoštevilno in da boste člani pomogli spraviti vse v najboljši red za prihodnje leto. — **Frank Perlin, tajnik.**

Calumet, Mich. — Dasiravno je vedno kaj novega, se iz naše naselbine le redkokdaj kdo oglašuje, ker novice, ki jih imamo so bolj lokalnega pomena in za javnost malo ali skoraj nič pomenljive.

Delavske razmere, se prav nič ne motim ako trdim, da so slabše kot v katerim drugem kraju Zdr. držav. Vsi bakreni rudniki dobro znane družbe "Calumet and Heekla", kakor tudi vsi ostali rudniki, ki so pod kontrolo omejenih družb, so popolnoma prenehali s produkcijo že dne 1. aprila t. l. in tako stoje rudniki zaprti še vedno do danes.

Veliko naših rojakov, je vsled tega bilo brez vsakega zaslužka in posledica je bila, da se je mnogo njih moralo odseliti v trebuhom za kruhom v druga mesta in druge kraje Združenih držav. O ni delavci, ki so tukaj ostali z družinami, so dobili mali zaslužek v poletnem času pri popravku raznih cest in to samo od dvanaest do petnaest dni v mesecu, za pčlo dnevno mezdo \$2.50.

Naše društvo "Bratska Slova", št. 62 SNPJ, je bilo vsled tega in je še sedaj mnogo prizadeto. Ali vkljub težkočam, ki smo jih morali prenesti, je društvo še vedno na trdni podlagi. Kakor hitro se pa delavsko položaj izboljša, sem prepričan, da bo naše društvo zopet lepo napredovalo.

Velika zaloga bakra na svetovnem trgu se čim dalje bolj znižuje. Kolikor morem poizvedeti iz raznih poročil, cena bakru se je zvišala na štirinajst centov funt. Vse prilike izgledajo, da bodo v času nekoliko mesecev naši bakreni rudniki zopet vpolnili več tisoč delavcev, saj brez istih ne pride baker na površje. Potem bomo tudi mi dobili boljše čase in oživela bo naša stara nekdanja velika slovenska naselbina — Calumet.

Pozivljamo vse člane društva Bratska slova, št. 62, da se v polnem številu vdeležijo prihodnje redne seje dne 18. t. m., ob navadnem času. Bratje in sestre! Vdeležite se te seje od prvega do zadnjega vsi. Volili bomo odbor za bodoče leto 1922. Glejte, da boste izvolili odbor, ki bo deloval za dobrobit društva in jednote, ter ne bo pozneje treba nikomur kaj oporekati. Upam, da bo članstvo upoštevalo moj poziv in se vdeležilo seje v polnem številu. Onim članom, ki so naročeni na dnevnik Prosveto, priporočam, da naj na omenjeni seji plačajo svojo naročnino oziroma isto ponovijo. Bratje, star pregovor pravi: "Čisti račun je najboljši prijatelj." Torej na svidenje na seji dne 18. dec.

Veseli božične praznike in srečno novo leto vsem članom in članicam naše velike Slovenske narodne podporne jednote. — **Paul Shultz, tajnik.**

Chicago, Ill. — Rojake v Chicagu opozorjam na naš oglas v današnji številki "Prosvete", ki vabi na predstavo treh iger prihodnje nedelje v dvorani C. S. P. S. — Igrajo bo Ganglova endjanka "Dva svetova" in dve solo igrji "V nedeljo jutraj" in "Dva moglejev meč". — Začetek predstave točno ob osmih zvečer. Občinstvo se opozarja, da beseda "točno" v resnici pomeni to. Občajnega čakanja ne bo. Kdor pride prej, dobi boljši sedež. Dvoro bomo odprta ob sedmi uri. — **Tajnik Slovenskega dramatičnega društva.**

Mineral, Kans. — Društvo Orel št. 19 SNPJ je na svoji zadnji mesečni seji sklenilo, da bo v prihodnjem letu pošiljalo listu Proletarcem mesečno vsoto \$1.50 v podporo. — Želimo, da bi nas posnemala vsa društva Slovenske narodne podporne jednote in podpirala ta list po svoji moči. — **Tajnik društva Orel št. 19.**

ko nima posebnih zadržkov. Vabljeni so tudi člani SDPZ, ki so v bližini našega društva, da pridejo na sejo. Član ali članica, ki mogoče ne prejema redno Prosvete, to je uradne številke, naj sporoči tajniku društva natančen naslov, da se stvar uredi.

O Prosveti želimo, ako bi se razmere malo izboljšale, da bi pričela izhajati na šestih ako že ne na samih straneh. Seveda je treba pri tem gledati na finančno moč pri listu. — **Peter Kokalj.**

Oglesby, Ill. — Čeravno je tu precejšnje število Slovencev, vendar je malokdaj opaziti v listih kak dopis iz naše naselbine. O delavskih razmerah nočem pisati, ker so prelahe, pač pa svetujem rojakom, da ne hodijo sem iskati dela.

Pred par dnevi se je poročil večletni tajnik društva Liliya št. 95 SNPJ, brat Alojz Višnar s članico ženskega društva Vrtnica št. 155 SNPJ, Alojzijo Urh. Naše društvo jima želi obilo sreče in zadovoljnosti v zakonskem stanu. Mimogrede naj tudi omenim, da se je dne 8. t. m. oglašila pri rojaku Antonu Martinu štorljarju in mu pustila krepkega sinčka.

Ni še dolgo tega, ko se je vršila glavna seja za leto 1921, in že zopet je na vrsti volitev novega odbora za leto 1922. Društvo Vrtnica ni naložilo nobene kazni za tiste, ki se seje ne udeležijo, ker računajo na to, da bodo članice spolnile svojo dolžnost in se vsaj enkrat v letu vse udeležile seje. Naprošene ste vse članice našega društva, da se udeležite seje dne 19. decembra. Razpravljalne bomo o važnih točkah. Povabljeni so tudi članice društva Ml. Sl. SDPZ in društva S. Barbare št. 7 v Forest Cityju, Pa., ki nameravajo prestopiti iz moškega v žensko društvo.

Po mojem mnenju bi bilo najbolje, ako bi bili v moških društvih samo moški in v ženskih društvih samo ženske. Vsekrat je že bilo slišati kako rojakinja, ko se je izrazila, da neče prestopiti v naše društvo, ker se boji, da bo propadlo. Rojakinjam, ki še niste v nobenem društvu, svetujem, da pri prvi seji pristopite in se pripravite, ali je društvo res na "robu propada." Jaz sem članica tega društva že deset let, a nisem še plačala niti centa doklade v društveno blagajno. Društvo sicer ni veliko po številu, je pa toliko močnejše z blagajno. Časi so slabi. Vsakdo je zadovoljen, ako more plačati assessment, ne pa še doklade za društveno blagajno, kakor je to pri mnogih drugih društvih.

Zato rojakinje vse skupaj; le v slozi je moč. Pustite na stran vse sovraštvo kadar gre za društveno stvar. Na društvenem polju bodimo kot sestre, ker le na ta način nam je zagotovljen napredek. — **Mary Meglich, odbornica društva Vrtnica št. 155.**

Denver, Colo. — Opozorjam brate in sestre društva Columbine št. 218 SNPJ, da se zagotovo udeležijo prihodnje redne in glavne seje, ki se bo vršila dne 18. decembra v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bodo volitve uradnikov za prihodnje leto in ukrepalo se bo o drugih za društvo in jednoto važnih stvarih. Ne pozabite pripeljati vsaj vsak po enega novega kandidata za članstvo. Ta poziv velja tudi za oddajene, da se bomo vsaj enkrat v letu videli. — **John Malovrh, tajnik.**

Chicago, Ill. — Rojake v Chicagu opozorjam na naš oglas v današnji številki "Prosvete", ki vabi na predstavo treh iger prihodnje nedelje v dvorani C. S. P. S. — Igrajo bo Ganglova endjanka "Dva svetova" in dve solo igrji "V nedeljo jutraj" in "Dva moglejev meč". — Začetek predstave točno ob osmih zvečer. Občinstvo se opozarja, da beseda "točno" v resnici pomeni to. Občajnega čakanja ne bo. Kdor pride prej, dobi boljši sedež. Dvoro bomo odprta ob sedmi uri. — **Tajnik Slovenskega dramatičnega društva.**

Mineral, Kans. — Društvo Orel št. 19 SNPJ je na svoji zadnji mesečni seji sklenilo, da bo v prihodnjem letu pošiljalo listu Proletarcem mesečno vsoto \$1.50 v podporo. — Želimo, da bi nas posnemala vsa društva Slovenske narodne podporne jednote in podpirala ta list po svoji moči. — **Tajnik društva Orel št. 19.**

Vitez iz rdeče hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCO-SKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star. Prevaj Ferde Perhovec.

(Dalje.)

Orožnik Gilbert je nekoliko odmaknil špansko steno in jel molče opazovati jeticel; Marija Antoinetta je čula, kako se je steno odmaknila, toda ni pogledala kvišku.

Gilbert je z znamenjem pozval svojega zariša, naj tudi on pokuša z njim skozi odprtino. Duchesne se je približal.

"Glej," je dejal Gilbert s tihim glasom, "glej, kako je blede; to je strahno; njene krvavo obrobline oči pričajo o njenem trpljenju; brčkone je jokala."

"Saj dobro veš, da vdova Kapet nikoli ne joče," je odvrnil Duchesne; "preveč je ohola."

"Potem mora biti bolna," je dejal Gilbert.

S povzdignjenim glasom je vprašal: "Povej, občanka Kapet, si li bolna?"

Počasi je kraljica odprla oči in uprla svoj jasni in vprašajoči pogled v ta dva moža.

"Ali govorita z menoj, gospoda?" je dejala z mehkim glasom, kajti zdela se ji je, da leži v stražnikovem glasu nekaj kakor sočutje.

"Da, občanka, a teboj," je odvrnil Gilbert, "vprašuje te, da li si bolna?"

"Hvala, gospodje. Nisem bolna; samo to noč sem mnogo trpe-la."

"Ah, seveda! Novo stanovanje, druga postelja," je dejal Duchesne.

"In stanovanje ni lepo," je pripomnil Gilbert.

"Ni to, gospodje," je rekla kraljica in zmajevala z glavo. "Lepo ali grdo, to mi je vseeno."

"Kaj torej?"

"Oprostite mi, da Vama povem, toda duh po tabaku, ki ga gospod izpuhneva, me je zelo nadlegoval."

Gilbert je res kadil, kar je bil sicer njegov običajni posel.

"Ah, moj Bog," je vzkliknil, ganjen vsled mehkebe, s katero je kraljica govorila z njim. "To je torej... Čemu me nisi takoj opozorila na to, občanka?"

"Ker se nisem smatrala opravičeno, da bi Vas omejevala v Vaših navadah, gospod."

"Oh, jaz vsaj te ne bom več nadlegoval," je dejal Gilbert in zalučal od sebe pipo, ki se je razbila ob trdih tleh, "na bom več kadil."

Nato se je okrenil, odvedel svojega tovarnika in zopet primaknil špansko steno.

"Morda ji odsečejo glavo, to je narodova stvar; toda čemu naj toliko trpi ta ženska? Mi smo vojaki, ne pa rablji kakor Simon."

"Tvoje besede zvenijo nekoliko aristokratsko, tovariš," je dejal Duchesne in zmajeval z glavo. "Pazi, da ne zabrežeš še v kako nevarnost."

"Tiho, nekdo prihaja," je šepnil Gilbert.

Kraljici ni ubežala niti besedice tega pogovora, da si sta se o-rožnika pomenkovala s tihim gla-som; v jetnikstvu človek dvakrat boljše čuje, kar se mu poostrejuje čuti.

"Sum, ki je vzbujal pozornost stražnikov, so povzročali koraki več oseb, ki so se bližali vratom."

Vrata so se odprla. Vstopila sta dva uradnika skupno s ključarjem in nekaterimi hlapei.

"No!" sta vprašala, "kako je z jetnico?"

"Tam je," sta odgovorila o-rožnika.

"Kako je njeno stanovanje?"

"Poglejte sami!" je odvrnil Gilbert in potkal na špansko steno.

"Kaj želite?" je vprašala kraljica.

"Občinski odposlanci so tu, občanka Kapet."

"Ta mož je dobrega srca," si je mislila Marija Antoinetta, in se hočejo moji prijatelji..."

"Dobro, dobro," sta rekla uradnika, porinila Gilberta od sebe in vstopila h kraljici, "saj ni treba tolikih sitnosti."

Kraljica ni pogledala kvišku; njene mišlosti so lahko sklepe-li, da ni niti videla, niti slišala, kar se dogaja, in da se vedno mi-sli, da je sama.

Občinski odposlanci so z naj-večjo natančnostjo preiskali vse kotičke v izbi, pregledali mizo, posteljo, železne droge na oknu, pred katerim se je nahajalo dvo-rišče za ženske, priporočali orož-nika največjo pazljivost in nato odšli, ne da bi spregovorili besedico z Marijo Antoinetto, ki se je delala, kakor da ni opazila njihove navzočnosti.

XXXV.

Dvorana zgubljenih korakov.

Proti večeru onega dne, ko so uradniki z največjo skrbnostjo preiskali kraljičin zapor, se je sprehajal po veliki dvorani, imenovani: dvorana izgubljenih ko-rakov, mož, oblečen v živo kar-manjolo, črnih gostih las, s kuč-mo na glavi po načinu jakobin-skih patriotov. Poznalo se mu je da skrbno motri ljudi, ki so se sprehajali gorindol po dvorani.

Naj sprehajalec je bil majhne rasti; v svoji umazani, toda zelo majhni roki, je vihrla cepce, ime-novan "konstitucija." S svojo strašno zunanostjo je precej vznemirjal navzoče pisarje. Boje-če so opazovali njegovo dolgo, črno brado, njegove zelenkaste oči, obkrožene od košatih, ščetinam podobnih obrvi, in vsakikrat so vztrpetali, če se jim je približal nevarni patriot, ki je bil že ne-kolikokrat premeril dolžino dvo-rane zgubljenih korakov.

Strah pred njim je izviral od-tod, ker je mož venomer, ko se mu je kdo približal ali ga celo o-pazoval, spuščal iz rok svoje o-rožje, kar je povzročalo na kame-nitem tlaku zamokel, tupatam tudi razločen in močen jelek.

Ko bi bili pisarji in druge ose-be, prihajajoče v dvorano, neko-liko manj bojzljivi in plašni, bi bili brezdvomno opazili, da je naš patriot posvečal posebno pozor-nost tistim ploščam, namreč onim, ki so se nahajale v majhni raz-dalji od desne stene proti sredi-ni dvorane in ki so najčisteje in najmočnejše odmevale.

Očepil je slednjič svoj srd na nekatere plošče v središču. Za hip se je izpozabil celo tako daleč, da se je ustavil in meril z oči raz-daljšo. Ta duševna odsotnost je trajala le nekaj hipov, in njegov obraz je kmalu zopet zadobil oni divji izraz, ki mu ga je bil pre-gnal žarek radosti.

Skoraj v isti minuti je vstopil skozi galerijska vrata drug patri-ot; tudi ta je nosil kučmo, karmanjolo; imel je umazane roke, ce-pee in zravnatega še dolgo sabl-jo, ki je zadevala ob njegove no-ge. Bil je še strašnejši od prvega, kajti v njegovem obrazu se je skrivalo nekaj hinavskega, odur-nega in poldlega.

Ko sta se ta dva moža, ki sta navidezno zasledovala enake, ci-lje, srečala prvič, sta se samo po-gledala v oči; toda pod utisom tega pogleda je prvi, manjši, na-lahko obledel. Na njegovih ustni-cah, ki so se proti njegovi volji zgenile, se mu je poznalo, da ni bil strah vzrok te blodosti, tem-več gnus. Vzlele temu se mu je razjasnil obraz, nekaj kakor pri-jazen nasmešek mu je zaigralo na ustnih, in z lahkimi korakom je krenil v levo stran, z očivid-nim namenom, da bi nagovoril drugega patriota, ki se je kakor on sprehajal gorindol. Srečala sta se približno v sredi dvorane.

"Ej, pribrigu, to je občan Si-mon," je dejal prvi patriot.

"Da, on je; toda, kaj hočeš od njega in kdo si?"

"Delaj se vendar, kakor da bi me ne poznal!"

"Res te ne poznam in sicer iz tehtnega razloga, ker te nisem še nikoli videl."

"Pojdi noi Ti da bi ne poznal onega, ki je imel čast nositi Lamballino (*Lamballe = neka obglavljena princesa.) glavo?"

Patriot v karmanjoli je izgo-voril te besede s pridruženim jezo in z zgočim povdarkom, tako, da se je Simon stresel.

"Ti?" je dejal, "ti?"

"No, ti se čudiš. Ah, občan, menil sem, da bolje poznaš svo-je prijatelje... svoje zveste. Pomiluj me te."

"Kar si napravil, si dobro sto-ri; toda nisem te poznal," je re-kel Simon. "Kako ti je ime, pri-vel?"

"Povedoval bom v klubu o tebi, in kaj iščeš tu?"

"Imenujem se Teodor in pri-čakujem prijatelja."

"Koga pričakuješ, občan Teo-dor?"

Prijatelja, da mu izročim ma-lo ovadbo."

"Vraga, pripoveduj mi o tem."

"Gre za aristokratsko zale-go."

"Kako se imenuje?"

"V resnici, to lahko povem sa-mo svojemu prijatelju."

"Ne delaš prav kajti ravnokar prihaja moj prijatelj, ki sem ga pričakoval in zdi se mi, da po-zna postopanje precej dobro in da lahko na mestu uredi to tvojo zadevo."

"Fouquier Tinville!" je vs-kliknil prvi patriot. "Dobroju-tro, občan Fouquier."

Fouquier je vstopil skozi neka stranska vrata; bil je blede, mi-ren; pod njegovimi obrvmi so mu bulile, kakor navadno, nje-gove črne oči; v rokah je imel imenik, pod pazduho uradne spi-se.

"Dobro jutro, Simon," je de-jal, "kaj je novega?"

"Marsikaj," naprej pride o-vadba občana Teodora, ki je no-sil Lamballino glavo. Predstav-ljam ti ga."

Fouquier je naglo napel svoj zvit pogled v patriota, ki ga je ostro opazovanje vznemirilo.

(Dalje prihodnjil.)

Naznanila, vabila in zahvale.

Canonsburg, Pa. — Pozivljam člane članice društva Poslonjska jama št. 138 SNPJ, da se vsi udeležijo prihodnje seje dne 18. decembra, ki pride točno ob 1 uri popoldne. Na dnevnem redu bo več važnih točk, kakor tudi volitev odbora za prihodnje leto. Tem po-tom tudi opominjam vse, ki ste zasedali s sejemom, da ga po-ravnate, ker jaz ne bom več kan-didat za tajnika. — Anton Hrst, tajnik.

Virginia, Minn. — Članom društva Virginia št. 215 SNPJ se na-znanja, da se bo vršila letna seja našega društva dne 18. decembra v navadnih prostorih in pride točno ob 2 uri popoldne. Vabljene so vse, da se udeležijo polnoštevilno, izvesti so samo bolniki in od-daljeni člani. Čas je, da se en-krat vsi snidemo, saj letos se je nismo. Povečini hodijo samo eni-šest člani redno k sejam, toda ti štejejo komaj četrtino vsega čla-nstva pri društvu; kje so pa ostali? Na seji bodo tudi volitev odbora za prihodnje leto. Dolžnost vseh "nov" je z radosti, da izvolijo dober odbor, česar ne morejo, ako se ne navzočijo samo nekaj čla-nov in v takem slučaju, ako je pri volitvi samo nekaj članov, ima vedno kateri član, ki ni bil prislo-nen, kakšne ugovore proti novemu odboru. — Obenem opominjam one, ki se niste poravnali zaostalega sejemstva, da to storite na pri-hodnji seji. To je potrebno, da bo lažje urediti knjige predno nastopi nov društveni odbor. Na svidenje torej vsi. Frank Cimperman, taj-nik in blagajnik.

Sheboygan, Wis. — Pozivljam člane društva Združeni Slovenci št. 344, da se vsi udeležijo prihod-nje seje dne 18. t. m., ki se vrši v navadnih prostorih in bo pričela čeno ur prej kot navadno. Prične torej točno ob 9 uri popoldne. Asement se bo pobiral od članov takoj po osmi uri, zato pridite za-časno, se prej kakor se seja otvori. Opominjam ponovno vse člane in članice, da se udeležijo te letne se-je in da vsak poravnava asement najkasneje do 21. t. m. — John Suppanchik, tajnik.

Jenny Lind, Ark. — Za obrambni sklad Kočvarjevih tovarišev Moreletija in Glasovozila so daro-vali sledeči: Po 82 Jacob Janez in Fr. Gorenc; Fr. Dollar \$1.25; po 51 J. Bele, A. Ravnikar, J. Bombač, B. Silvestro, F. Jesenik, F. Tropi-šič, F. Grlic, A. Grlic, J. Sadar in J. Kosmatini; po 75: F. Skrabnja, in A. Kline; F. Vozel 65c; po 50c A. Smergut, A. Astre, A. Ocep-ek, T. Kosmatini, T. Terček, M. Lavrin, J. Matul, M. Pakj, J. Ber-var, A. Bobnič, M. Kolenc, F. Pav-še, C. Medved, B. Sile, I. Spendal, A. Logaj, K. Lukšan, J. Sporič, F. Kline in M. Bokali; po 25c L. Sa-potnik, A. Stermeč, F. Oceppek, J. Erken, J. Erken, F. Vodišek, J. B. Dollar, A. Kolbe, F. Breger in Ben. Pečavar. Nedenovan 50c. Skupaj \$30.65. Nabrala "sva M. Pakj in F. Gorenc, ki se v imenu omenjenih vsem darovalcem lepo zahvaljujeva. Nabrala vsota je bi-la odposlana na V. Galunkarja, predsednika SNPJ. — J. Gorenc, tajnik.

Euclid, O. — Društvo Jutrarnja zora št. 145 HZI je ustanovilo čla-nstvo za Hrvate in Slovence v Euclidu, O. Ker čitalnice ne more biti brez knjig, se društvo obruša do rojakov, ki bi imeli za dar ka-ko knjigo, da isto izvolijo poslati naši čitalnici. — Janko Robič, taj-nik čitalnice.

Chisholm, Minn. — Po sklepu zadnje seje z dne 20. novembra je društvo Karol Liebknecht št. 110 SNPJ sporazumno s društvom Tri-dav št. 108 SDPZ odobrilo, da se prihodnja skupna seja vrši dne 18. decembra v Sartorevi dvorani in prične ob pol devetih popoldne. To je glavna in združevalna seja, na kateri bomo skupno volili odbor za prihodnje leto in uredili dru-štvena pravila za bodoče leto. Raz-pravi v starih tikajočih se dru-štvih v privatnih prostorih ali hiersibidi nimajo nikakraka pome-nja za članstvo, kajti za to so samo društvene seje. Kdor ve kaj razlo-žna za društvo naj pri seji razpo-ži in članstvo bo o istem razpravi-ljalo. Članstvo bo le z veseljem sprejelo vsak dober nasvet.

Društvo Karol Liebknecht je na svoji novembri seji tudi skleni-lo, da bo vsak član našega društva plačal meseca decembra po 25c več: kar bo služilo za pokritje društvenih stroškov. Poleg tega je

bil na zadnji seji tudi sklenjeno, da bo vsak član kaznovan z denar-no kaznijo po štirih ali suspendacijo, ako se ne bo udeležil društvene se-je in se ne bo mogel opravičiti s tehtnim vzrokom. Na torej nikdo ne izostane. Na svidenje. — F. Klan, tajnik.

Buhl, Minn. — Pozivljam člane društva Buhl št. 314 SNPJ, da se vsi brez izjeme udeležijo seje dne 18. decembra. Na ti letni seji se bo volil društveni odbor za prihodnje leto, zato pridite vsi. Opominjam tudi člane našega društva, da po-ravnajo svoje asemente pri dru-štvenem tajniku najkasneje do 30. decembra. Kdor izmed članov se seje ne bo udeležil, bo kaznovan po pravilih. — Mar. Martz.

Girard, O. — Vsem delničarjem Slovenskega doma naznanjam, da se vrši letna seja dne 25. decem-bra ob 2 uri popoldne. Zelim, da se v polnem številu udeležijo te seje, da ukrenemo vse potrebno za prihodnje leto in izvolimo nov od-bor. Ne pozabite na datum in pri-dite točno ob 2. uri. — Frank Kre-mar.

South Range, Mich. — Naznanjam članom društva Danica št. 22 SNPJ, da se društvena letna se-ja vrši dne 18. t. m. v navadnem prostoru in ob navadnem času. Pridite vsi na to sejo, kjer bomo volili nov društveni odbor in bo-do tudi druge važne stvari na dnevnem redu. Neopravičen radi odsotnosti bo kaznovan po pravi-ljih. Vsak član naj pazi, da bo imel do 24. t. m. plačane vse mesečne prispevke, da bo račun za to leto lahko zaključil pred Novim le-tom. Sedaj ob pričetku Novega le-ta je važno za vsakogar, da se na-roči na dnevniki Prosveta. Člani z društvami naj zapíšejo svoje žene in otroke v S. N. P. J. — Matt D. Likovitch, tajnik.

Yale, Kans. — Tem potom se na-znanja članom društva št. 9 SNPJ, in društva SDPZ, da se bo vršila skupna seja dne 18. t. m. in pride ob 9 uri popoldne. Na dnevnem redu bodo volitev društvenega od-bora za leto 1922. Kakor vam je vsen znano, se s. t. januarjem 1922 popolno združimo. Umestno je, da skupno volimo uradnike, zato pri-dite vsi na sejo. — Leo Junke, taj-nik.

Milwaukee, Wis. — Naznanjam članom in članicam društva Slo-ga št. 16 SNPJ, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se vsi udeležijo vsesilne naših sester pri društvu Venera št. 192 SNPJ, ki se bo vršila dne 18. decembra v So. Side Turn dvorani. Sešli se bomo skupaj ob pol treh popoldne v spodni dvorani. Ne pozabite tega. — Obenem tudi vse opominjam, da plača vsak član ta mesec pravočasno ase-ment, da se bo potem lahko u-rediti račun za to leto. — Uposte-vajte tudi to. — Fr. Perko.

Cairnbrook, Pa. — Naznanja se članom društva "Sopek moči" št. 247 SNPJ, da se bo letna seja vršila v nedeljo dne 18. decembra v navadnih prostorih, pri kateri bo-mo volili v odbor uradnike za leto 1922. Pridite na sejo vsi, da bomo izvolili odbor, ki bo deloval za ko-risti društva in jednote. Na sviden-je. — Joe Vidmar, tajnik.

Clinton, Ind. — Opozorjam čla-ne društva Skala št. 50 SNPJ, da vsi poravnajo dolgačji asement do 24. t. m., ker drugače se bo z vsakim, ki asementa ne bo plačal, postopalo po pravilih. Knjige bi rad izročil novoizvoljenemu tajni-ku brez vsakega vključnega dol-ga na asementu od članov, zato upoštevajte opomin in prepričite s tem vsake sitnosti radi neplači-la ter nepotrebnega dela tajniku. — Frank Masely, tajnik.

Bessemer, Mich. — Naznanjam članom in članicam društva Bratska slova št. 236 v Bessemerju, Mich., da se bodo vršile mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nad poštnim uradom. Poleg tega moram opozoriti člane na zaključke z dne 4. decembra, ki se jih je pri seji zapisalo v zapisnik. Sklenjeno je bilo, da bo vsak član, ki se ne bo udeležil vsake tretje seje kaznovan s suspendacijo za mesec dni kakor predpisujejo pravila. Upoštevajte vsi člani ta sklep in ne mislite pri tem, da je morda kaj krivo društvu, društve-ni tajnik ali jednota, ako boste prišli v neprilike. Vsak naj to sebi pripiše. — Na seji je bilo tudi sklenjeno, da bo vsak član za pri-dobite novega člana dobil od društva nagrado 50c. Bratje in sestre podajte se na delo in pridobivajte nove člane, kar bo v korist društva in jednote. Glehadi moramo, da bo-mo napredovali s članstvom pri S. N. P. J., ki je najboljša organizacija za pomoč v narodi. Pristopite torej vsi, ki se niste zapisali pri nobeni slovenski podporni organi-zaciji, k naši jednoti. F. Stemplich, tajnik.

Thomas, W. Va. — Naznanjam članicam društva Združene Slo-venke št. 354, ki se niso udeležile zadnje seje, da je bil izvoljen nov društveni odbor za prihodnje po-slovno leto. Pozivljam vse ju-go-slovanske žene v Thomasu, W. Va., ki se niste pri nobenem podpor-nem društvu, da pristopite k nam, kajti naše društvo napreduje čelo v tej slabih časih tako ugodno. Nadejamo se, da bo v prihodnjem letu se bodo k društvu sprejemale do 55 let. Lepa prilika se vam nudi, vsem, tudi starejšim ženskam, zato ne zamudite je in pristopite k naši najbolj slovesni Slovenski na-rodni podporni jednoti. Želim, da vse ženske, ki ste v bližini pri-moških društev pridružite se k nam, saj to je bilo tudi na zadnji kon-ferenci priporočeno, da kjer so ženske društva, da bi morale biti ženske pri ženskih in moških pri-moških društvih. Tako želimo imeti. Moško društvo št. 29 SNPJ pri nas bo sedaj brez žensk štelo pre-cejšnje število članov, kajti zdru-žilo se je z društvom št. 23. SDPZ. Zakaj bi se zdaj ženske ne zdru-žile vse v jedno društvo in bi ne-lu razstresle po vseh drugih, ka-kor smo do sedaj, da jih je pri vsa-

kem društvu, po en par. Združimo se skupaj in delajmo skupno, da bomo s tem dajali vsakej drugemu žensko vsesto pravičino in srečo leto 1922. vsačni članstvu SNPJ. Člani društva Združene Slovenke št. 354.

Muskegon Heights, Mich. — Opozorjam člane in članice društva št. 268 SNPJ, da se prihodnje seje dne 18. decembra vsi udeležijo ne-glede ako ste oddaljeni, ker to je zadnja seja v tem letu, na kateri bo-mo volili odbor in uredili mnoga važnih zadev. Kdor ne bo prišel na sejo, bo kaznovan po pravilih, iz-vesti so samo bolni člani. S tem boste tudi dokazali, da ste za na-gredek društva in jednote. Na sviden-je. — Anton Paulin, tajnik.

Cleveland, O. — Članom dr. Pri-moš Trubar naznanjam, da bo pri-hodnja seja v nedeljo pride ob 8. uri, saj v navadnih prostorih. Pri-dite vsi na sejo, kajti sklep novem-berske seje je bil, da bo vsak, ki se seje ne bo udeležil, zapadel kar ni-ši za društveno blaginjo. Od seje člane oprokšata samo bolerni in delo. Nadejam se, da kdor se zani-ma za napredek društva, jednote in članstva, da bo gotovo o prvem času naveden na letni seji, kjer se bo sklepalo o uradovanju pri društvu za celo prihodnje leto in voli-tu tudi nov odbor. Pridite vsi in izvolite si odbor, ki bo imel vse-je do posla pri društvu in ne bo zanemarjal svojih dolžnosti. Člani, ki dolgačje na asementu porav-nate vse prošle dolga do konca tega leta, da bodo knjige čiste. Ase-ment se bo pobiral ta mesec vsa-ko na seji in ne na domu tajnika. Zasedbom pobiraj od pol osme upa dalje. Prosim upoštevajte to in pridite na sejo dne 18. ob 8. uri sprotaj. Na svidenje. — J. G., tajnik.

Chicago, Ill. — Opozorjam čla-nstvo društva Narodni svet št. 39 SNPJ, da se bo vršila dne 18. t. m. redna oziroma letna seja v navad-nih prostorih ob 2 uri popoldne. Vse brate in sestre pozivljam, da se udeležijo te seje in s tem po-kaže, da vam mar za napredek pri-društva, kar je tudi dolžnost vsakega člana, ki jo mora, ako je zave-den tudi izpolniti. Ne pozabite pril-vi, kajti volili bomo društveni od-bor za prihodnje leto. Člane, ki ostajajo s asementom, opominjam, da se la mesec poljudijo, da pla-čajo te seje ali pa pri seji. Treba mi je urediti knjige, zato storite svojo dolžnost vsi. Pridite in ne po-zabite na datum 18. t. m. — John Potokar, tajnik.

Presto, Pa. — Naznanja se čla-nom društva Slep Peričnik št. 160 in dr. Hožna dolina št. 125 SDPZ v Burdine, da se bo vršila skupna seja obeh društev dne 18. decembra, to-je tretjo nedeljo v tem mesecu. Pri-četek seje bo ob 10 uri popoldne. Na seji se bo ukrepalo o važnih zadevah in poleg tega bomo volili odbor za prihodnje leto. Člani o-beh društev ste naprošeni, da po-ravnate svoje asemente do 18. t. m., da bo močnejše urediti knjige obeh društev in po Novem letu pričeti z novim računom novega združenega društva. Naj nikdo ne izostane od t evadne seje. — Vin-cent Vidmar, tajnik.

Bessemer, Pa. — Naznanjam vsem članom in članicam društva Krim št. 97, da se bo društvena letna seja vršila dne 18. t. m. ob 2 uri popoldne. Na dnevnem redu bo volitev odbora za prihodnje leto, zato pridite na sejo vsi. Kdor bo izostal, se bo postopalo z njim kakor je bilo sklenjeno na zadnji seji. — Radolf Miglich, tajnik.

Gross, Kans. — Naznanjam članom društva "Zvonček" št. 200 SNPJ, da se bo letna seja vršila dne 18. t. m.

Udeležite se vsi te seje kakor tudi člani društva "Vasante bratje" št. 90 SNPJ, ker to je združevalna seja. Vo-lili bomo odbor za prihodnje leto in več drugih važnih stvari bo treba re-siti. Pridite vsi na sejo. — Tajnik.

Homer City, Pa. — Naznanja se vsem bratrom društva Slovenski dom št. 107 SDPZ, da je bilo na redni mesečni seji v septembru sklenjeno, da mora plačati vsak član po 20c društvo-ne doklade na mesec v meseci okto-bor, november in december. Ker je v društveni blaginji se vedno primanj-ljivo, je društvo na redni seji dne 4. decembra sklenilo povzati decembro-vo doklado od 20 na 50c. Tem potom ste vsi društveni člani naprošeni, da plačate vse prispevke do zadnjega v mesecu, da bom lahko društveni let-ni račun izkazal pri izročitvi knjig. Obenem naznanjam članstvu da naše društvo koncem leta preneha s poslo-vanjem, ker se bo združilo s društvom Zmaga št. 200 SNPJ. Glavna letna seja društva Zmaga se bo vršila dne 18. t. m. v Slovenskem domu v Homer Cityju ob navadni uri. Na to seji bodo volitve odbora za prihodnje leto. Člani od vas je odvisno kaj društveni odbor boste imeli prihodnje le-to, zato pridite vsi in izvolite si od-bor, ki bo vsem po volji. Društvo Zmaga vabi vse člane društva Slo-venke dom, da pridejo na sejo vsi, ker to enakopravni moramo tudi enake vsiti dolžnosti la pomagati pri ve-ljavi društvenega odbora. Člane SDPZ prosim, da pošljete polico do zadnje-ga decembra. — Anton Modic, tajnik.

Gilbert, Minn. — Naznanjam čla-nom društva Sparta št. 61, da se bo letna seja vršila, dne 18. decembra v dvorani Antona Kramarja ter priče ob 1 uri popoldne. Udeležite se te se-je vsi, ker kdor se seje ne bo udele-il, bo kaznovan po pravilih. — Jca. Z. Gurley.

Ruski pomočni fond J. S. Z.

Prispevki za odposel ruskim do-lavstvu, ki je imperatorski kabinet in ustanju.

XII. Izkaz.

Waukegan, Ill. Društvo Slova št. 14. SNPJ — \$10.00.

Springfield, Ill. Jugosl. socialis-tični klub št. 47 JSZ — \$5.00.

Dear Creek, Mont. Društvo "Sva-hodolomisljeni Slovenci" št. 90 S. S. P. Z. — \$5.00.

St. Louis, Mo. Društvo "Planin-ski Rnj" št. 107 SNPJ — \$10.00.

Waukegan, Mont. Nabral T. Mil-ler; J. Cate; \$7.50; J. Onik; \$2; T. Miller \$1; dva nepoznana po \$0c. — \$11.50.

Chisholm, Minn. Društvo "Karl Liebknecht" št. 110, SNPJ — \$25.00.

Boone, Colo. Mary Pogorelec — 75c.

Skupaj v tem izkazu . . . \$7.25.

V izkazu dne 26. nov. . . 3,013.00

MESARSKI KRALJI ŽELE ORGANIZIRATI ŽIVEŽNI MONOPOL.

Washington, D. C. — Zvezna obrtna komisija izjavlja, če se mesarjem dovoli, da tržijo tudi z drugimi živali, ki ne spadajo v njih stroko, da tako dovoljenje vodi naravnost v živežni monopol.

Komisija je podala svojo izjavo na podlagi preiskave, ki jo je vodila skozi dve leti.

Če se mesarskemu trstu dovoli, da se razvije po svojih željah, bodo groceristi tudi kmalu njegovi sužnji ravno tako kot delavci, ki delajo v klavnicah.

Mesarji žele monopolizirati živežno industrijo, da bodo imeli konzumente popolnoma pod palcem. Kadar so mesne cene visoke, ne poje občinstvo toliko mesa kot ob času, ko so cene nizke. Ako bo mesarska petorica monopolizirala živežno industrijo, je ne bodo konzumenti ušli, pa magari če je do samo nezabeljen močnik. Rav-

no tako bi imeli konzumente pod svojo kontrolo ob času stavke v klavnicah ali če bi zastavljali groceristi, da se otresejo kontrole mesarskih baronov.

UČITELJICA UMORJENA NA BRUTALEN NAČIN.

Waukon, Ia. — V kleti šolskega poslopja so našli učiteljico Edno Magnosonovo. Morilec ji je s kolom razbil lobanjo. Kol so našli okrvavljen v kleti.

Ko učiteljice ni bilo domov, so jo pričeli iskati. Iskanje je končalo z zgoraj omenjenim uspehom. Šerif Gena Martindale izjavlja, da nima najmanjše sledi, kdo je morilec.

Ničvrednost avstrijskega denarja.

Washington, D. C. — Trgovinski departament je prejel poročilo, da avstrijski dvekronski bankovci stanejo več v papirju in tisku kot so vredni.

KNJIGARNA JOS. KOSHAK

2118 S. 50th Court, Cicero, Ill.

CENIK KNJIG:

ROMANI, POVESTI IN ORTICE:

Tri povesti \$.60
Ob zori. Ivan Cankar 1.00
Podoba in sanj. Ivan Cankar 1.10

Zgodbe iz doline šentflorjanske.

Ivan Cankar 1.00

Mimo življenja. Ivan Cankar80

Spomini Iv. Cankarja, 1876-1918. .25

Obiski. (Izidor Cankar) 1.20

Ptički brez gnezda. Milčinski30

Dve sliki. Povest.65

8 poti. Črtice.60

Naša leta. Povesti. 1.00

Rastoci mesec. Povest.50

Mjeno življenja. Povest.50

Pikava dama. Povest.45

Blika. Povest.45

Gadje gnezdo. Povest.55

Zapiski Tine Gramotnega60

Zadnja pravda. Povest.65

Grda umira. Povest.65

Vgori in boji. Črtice. 1.00

Malenkosti. Roman 1.00

Deseti brat. Jurčič. Povest.70

Boj za pravico. Povest.40

Na krivih poteh. Povest.50

Marko Benjamina, slov. Robinson.50

Razkrinkani Habsburžani80

Plavinski otok. Povest. 1.35

Dalmatinske povesti.45

Frank Erjavce zbrani spis. 1.00

Večeri ob Lomani. 1.25

Jurčiča zbrani spis. I. zvezek. 1.10

II. zvezek. 1.20

IV. zvezek.95

V. zvezek.95

VI. zvezek.95

Zakonec. Povest80

Sre. Novela.50

Boy. Roman.95

Povestice40

Kresal duhov. Roman. 1.00

Svetobor. Povest.45

Četrtak. Roman.45

Zmisl smrti. Povest.55

Dvonošec in druge zgodbe.90

Heptameron. Povest.55

Humoreske, groteske in satire.55

Bob in Tedi, dva neugajana.65

Ljudske povesti65

Valentina Vodnika zbrani spis.30

Vianjeva r-patica. Roman. I. sv. 1.10

II. sv. 1.10

Pojedina pri Trimalhijonu. Povest.40

Vladar. Povest.75

Slatec in Sesto. Povest.45

Filozofska zgodba. Povest.45

Solnce in senca.40

Basm60

Dora. Povest.45

Patrica. Povest iz irskih jun. časov.40

Slutnja. Povest30

Koroška vigrd. Povesti.40

Suha roba. Črtice s slikami. 1.75

Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Kreka.25

Jugoslovanska mučenika Erinski in Frankopan15

Bosodje in druge novele.65

Bele noči. Mali junak. Povesti.55

Za staro pravdo. Povest.60

Orni panter. Povest.90

Slike in revolucije. Povesti.60

Iz knjige življenja. Črtice.85

Taras Buljba. Povest.70

Ljudske pripovedke. L. Tolstoj.80

Bapio. Slike iz pariškega življenja.65

Pojub. Povest.30

Don Correa.30

Mlada Breda. Povest.40

Zlatarjevo slato. Povest. 1.00

Marjetica. Povest.75

Materina štev. Povest.45

Stric Tomova koča. Povest.45

Rinaldo Rinaldini. Povest.45

Cvetina borogradska. Povest.45

Pravljice za mlade in stare.45

Mrtvi gostec. Povest.45

Elizabeta. Povest.40

Parizki zlatar. Povest.40

Beligradski biser. Povest.40

Zvonarjeva hči. Povest.55

Priplepa Vasiljica. Povest.45

Dolga roka. Povest.70

Stara devica. Povest.35

Franka in drugo. Povest.35

Skrivnost najdenke. Povest.35

Za steno. Povest.35

Pisana mati. Povest.35

Uporniki. Povest.60

Deteljica. Povest.45

Alfonski Pravljice. Vez. 1.25

Razne povesti40

Miklova Zala. Povest.60

Dr. H. Dolenc: Izbrani spisi60

Osvetnica ali hudočija in nedolžnost40

Lisjakova hči. Povest.55

Olganova osveta. Povest.40

Škofovce. Povest.40

Oveta. Pravljice za mladike.25

Potiglas. Povest.35

POEZIJE

Pešmi o zlatolaskah80

Strupi in Jupeje 1.10

Slovenska narodna lirika.90

Što let slovenske lirike 1.10

Tristia ex Siberia12.50

Mysteria Doloresa30

Bob za mladi sob.30

Mlada pota. Povest.60

Pohorske poti30

Valentin Vodnik svojemu narodu30

Ročni grm60

Frank Levstik. Poezije. I. zvezek.65

II. zvezek.65

Simon Jenko. Pešmi.45

Sleške pešmi50

V sarje Vidova50

Pešmi življenja50

Moderna francoska lirika 1.00

Stritarjeva antologija 1.00

POLITIČNI IN GOSPODARSKO-SOCIALNI SPISI:

Jugoslavija. Zemljepisni pregled I. 1.20

Na planini. S slikami. 1.30

Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku12.50

Zgodovina Srbije, Hrvaške in Slovenov. I. zvezek.65

II. zvezek.65

III. zvezek.65

IV. zvezek.65

Naš sadašnji ustavni položaj.70

Glavni statistični podatki s državi SHS.50

Namen, razvoj in organizacija.65

Problemi malega naroda.25

Pravo in revolucija35

Osvetnik slovenskega narodnega gospodarstva35

Slovenski Korotan30

Naša letna15

Za naše meje30

Naša gospodarska in socialna vprašanja25

Kakšno neposredno davko imamo in kako jih plačujemo.25

Poglavje o stari slovenski demokraciji20

Izprehodi po koroški Sloveniji.30

Naša pota. I. zvezek.25

II. zvezek.35

Koroška Slovenija30

Pogled v novi svet.10

Pot k socializmu30

Dokumenti Korošev stranke.30

EDRAVSTVO.

Spolne bolezni55

Spol. jubenec in materinstvo.50

O ljudskem zdravju50

Dojenček55

Postreba bolnikom35

UONE IN DRUGE KNJIGE:

DOBRA KUHANICA \$3.00

SPRETNJA KUHANICA 1.55

DOBRA GOSPODINJA 1.30

MLEKARSTVO, s slikami75

GOVEDORJEVA, s slikami85

Spartna kuharica, brošura 1.80

Srbska pešnica85

Kratka srbska gram. in štitska.55

Naš jezik45

Jezičkovni spisi90

Razlinitvo naših alp95

Planinske cvetke v podobah30

Sadno vino ali sadjeve90

Knjiga o življenju70

Imenik vojakov ljubljanske pehote 17. po prevratu 1918.30

Sillogistika45

Kapljice za srce in močnega.15

O slovenskih narodnih godih.25

Vaje na bradli40

Redovne vaje95

Hitri računar50

Nova velika sanjska knjiga80

Praktični računar80

IGRE.

Gandeamna \$.80

Dolina sola90

Kasija90

Divji lovec50

novela, legenda55

Enodejanka65

Pliskari: Razvinka življenja.60

Shakespeare: Ben krema noči.95

Macbeth90

Beneški trgovci90

Denar za naročene knjige je poslati po poštnem ali ekspresnem money order ali pa v priporočenem pismu.

JOSEPH KOSHAK,

2118 So. 50th Court

Cicero, Illinois.

VABILO NA VESELICO

katero priredi

DRUŠTVO "VENERA" št. 192, S. N. P. J.

in ob ti priliki se priredi tudi krasna šaloigra

"Nemški ne znajo"

Vse to se vrši v nedeljo dne 18. decembra, 1921, v So. Side Turner dvorani v Milwaukee, Wis.

Začetek pop. programa bo točno ob 2 uri.

Igra se prične ob 7:30 uri zvečer.

VSTOPNINA: z vstopnico 30c brez vstopnice pri vratih 40c.

Igrala bode gosp. Ig. Teršinarjeva godba. Za vse druge v obče točno in vsestransko postrežbo bo skrbel odbor.

Torej pridite vsi in se zabavajte z nami vabi

ODBOR!

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

LETNIK 1922

je izšel.

Vsebuje povesti, slike, igre, zgodovinske podatke, informacije in politične članke, znanstvene razprave, pesmi in drugo gradivo. Ima 192 strani.

Cena 75c.

Najugodnejša ponudba! Prečitajte in potem naročite.

Ameriški družinski koledar, letnik 1922 \$.75

Jurkica Agičeva, roman, vezan v platno, 360 strani 1.30

Vitez in Rdeče hčie, zgodovinski roman, vezan v platno, 504 strani 1.50

Don Correa, roman80

V novo deželo30

Za stare pravdo60

Anfisa, drama v štirih dejanjih60

Katoliška cerkev in socializem.30

Ali je religija prenehala funkcionirati? (debata)30